

پاداں

پنجابی شاعری

حکایتی

WWW.PAKSOCIETY.COM

امجد مرزا امجد

سچ را کوئیں

یاداں	ٹان کتاب
امجد مرزا الجہد	لکھاری
امجد مرزا الجہد	اکمرچنائی
عائف عباد مرزا	مُحصّہ جر
۲۰۰۳ء	ورحا
امجد مرزا الجہد نے پہلی وارماج ۲۰۰۳ء مدعی توں چھپا کے	
۳۶، بیزل ووڈ روڈ لندن - ای ۷۸۱ - انگلینڈ	
توں ورتائی	

ISBN 969-8802-01-0

بلن دا پڑ

A.Mirza,36,Hazelwood Road.LONDON E17 7AL

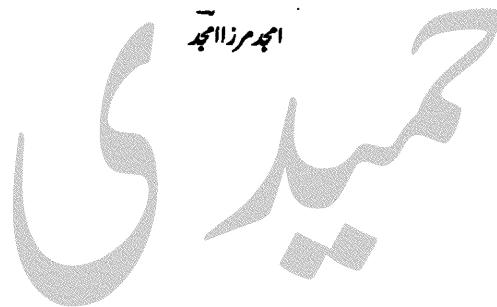
Tel & Fax :-020 8279 7244

The Book Centre.White Abbey Road.Bradford.BD8 8EJ

Tel :-01274 727886(2 Lines) Fax :-01274 728136 ,

یاداں

(شاعری)

سویرا اکیڈمی

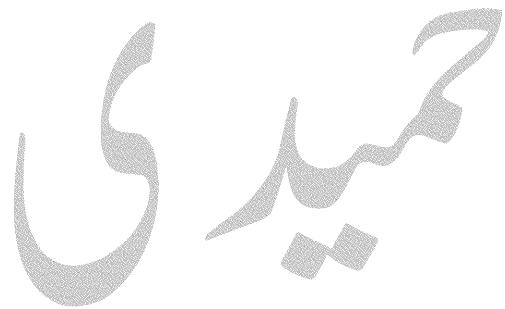
36,Hazelwood Road.London.E17 7AL

England. Tel & Fax 020 8279 7244

فریب

ڈاکٹر منور احمد کنڈے	مطہیاں کوڑیاں یاداں داشا عاصی امیر مرتضیٰ آجھہ
علام فیاض عادل قادری	امیر مرتضیٰ آجھہ دی شاعری
پروفیسر محمد احسن جیبر	امیر مرتضیٰ، اخلاقی قدرات داشاعر
امیر مرتضیٰ آجھہ	اپنگل

۳۲	حمد باری تعالیٰ
۳۱	نعت رسول مقبول
۳۶	غزالاں
۱۰۹	آزاد نہماں
۱۷۱	نہماں
۱۷۱	ہائی
۱۳۶	بیت
۱۵۱	گیت
۱۴۲	ظریفانہ

انصار

اپنے کئے گمراہ سکیل مرزا دے ٹاں چڑا سانوں و چھوڑے دا
دکھ دے آپے جا ٹھی نیند مو گیا۔۔۔।

اَمْهُرُولِ دِی شاعری و حج لاموری بخاطر اپنا ذکر در حج کیا اے سائنس پبلوں انہاں دیاں
نتمان، غرلاں و حج پڑھا کوئی دلچسپی و دفعہ جاندی اے۔ آؤ اَمْهُرُولِ دِی کوئے مونے
پڑھتے ہے۔ دیکھئے کسرال اَمْهُرُولِ دِی سازیاں گمراں دے دکھاں بھرے سبے سونے
سوپنے شراں و حج ذعوال کے سانوں ای نہوداہیں کروتے نہیں۔

ربے پیٹھے اخیر زمین اُتے
فع کر کے دی وقت اودہ تاریاں دی
اڑ جانے چے کندھ تریز والی
تھ پنڈی اے لوز سہاریاں دی
تے فیر کہہئے نہیں

دل لد کے جوا لے جائے
اوہ ہوندا فر وی چرد نہیں
جس نے دی اَمْهُرُولِ نون لیا
اوہ آپا سی کوئی ہور نہیں

ٹولی شاعری اک اکھا کم اے پر اَمْهُرُولِ دِی ایہ کم بڑے کچے تے کامیابی تال سدھیاں
ساریاں تے صوصم بھیاں نتمان راہیں کر دکھایا۔ لہماں دیاں کوئی نتمان شن و اسٹھ انہماں
نوں ہر گلگل پڑھا کوئی سختی جاندے سا۔ ایہ بچیاں دوچار نتمان جاتے اَمْهُرُولِ دِی
وے لفظاں واقعیتاً استعمال کیا جنہوں سن کے سائیں اپنے ہے توں گاہوں میں کر سکدے۔ مثال
وے طریقے انہماں دی ایہہ لفظ و کھو۔۔۔

میٹھیاں کوڑیاں

یاداں داشا عراجمد مرزا اَمْهُرُولِ

لندن چڑھے بڑے شاعر پیٹھے ہوئے نہیں جہاں چل کیجاں نے اپنے آپ نہیں
استاد وال قلب دی وہ تابیخ یا اے۔ پاؤ دی زیادہ تر اور دشائی کر دے نہیں۔ انہماں چوتھے سالاں ہیں
شاعری کرن دا لے پڑانے کوئی دی نہیں تے بھرے دی۔۔۔
انہماں بھر جاں چل دی بھر جے تے کھر کی سوچ رکھیں دا لفظیں گورماں بولی بخاطری
وے سیوک تے جان شارا اَمْهُرُولِ دِی شاعری دی عراک در حج قدوہ نہیں، ہر انہماں
و اکم لگی ورھیاں دے براہر اے سایہ وہ جاے۔ جن لندن دے اک دو دل طے پار تکلی اَمْهُرُولِ دِی
شاعری چھوٹا موٹھا شک کر دے نہیں۔۔۔
شارا لفظاں دے بھر بھر دا نہیں۔ شاعری لکھاری دی غیرت بہشان، آن بان تے دل
دی اندری حالت دی بچپان بندگی اے۔ شاعر دی کھاں دے دل دی اولاد دے تے اولاداں
وے سو دے نہیں ہوندے۔ انہماں دی خرید و فرشت نہیں ہوندی۔
انہماں نے دی متراس دے بھک کلڈن دا سٹے اپنا بھوٹ کلام چھاپن دا سوق لیا۔ ایہہ شوت
بے اَمْهُرُولِ دِی سوچ بھیت کیتاں گلی ہو کے نہیں ہوئی۔ ایہہ گل سانوں انہماں دے اردو
تے بخاطر افشاں توی جتلی طرح جا بھائی اے۔

ماں بولی تال اَمْهُرُولِ دِی ہوراں دے بے چاہیت (Devotion) دیاں مختار کیوں نہ ہوں؟
ان دی ہون کیاں کلی ہوں گیاں، ہون چاہی دیاں نہیں سایہوای کارن اے جے انہماں
توں "شی فوریت کا نئی لندن" واؤں قلوب وہ اتے اعزازی بی۔ اے دی ڈگری دا حق دار گھما

اکھاں ملڈیاں ملڈیاں نہجے ساں
کدی رومنے ساں کدی مسے ساں
مال زورا زوری لوانی ہی
ستھا نم نم واری چاندی ہی
گھٹ گھٹ جھیاں پاندی ہی
دنکی گھنی دی چوری کٹ کے
بھیں اپنے فیر کلاندی ہی
دل توں بڑا ترپاندا اے
اوہ دیلا چد پاؤ آگما اے

مقام نھاتے ماحول چد امہر تے اڑانداز ہوندے نہیں تے شعری اونہاں نوں سوچاں نہیں پیندا
بلکہ قلم بدل بن جاندے شریمند و اگ کون لگ پنڈے نہیں۔ لہبیدی اک نڈے دی مشال
ایہہ دی اسے کہ چد امہر تکی چھنیاں گزارن گئے تے ماحول دے اڑ دے کارن اخالی حماں
بنھاں تے فرلاں لکھ لیاۓ۔ فیر کچھ مھیاں بعد امہر تیاس اک اپنے لئی گئے تے واہی تے دس
پارہ ہونڈمان تے گھٹ لکھ لیاہے۔۔۔ بچ کے دی ایماک موت ہو جوئے تے امہد دے دل
نے اونہاں دے تھوڑا بھڑا تے چدائی تے فرمادے شعر بن بن کے کاغذ کا لے کر لگ پنے۔

مردیاں تال کوئی نہ مردا ر ر بینا پیندا اے
پھٹ کے لیاں ہو جائے سید ، فیر دی بینا پیندا اے

جا کے پڑھ ڈکھاں دی بھاری ، جیون والیاں راہوں تے
ایہہ حیاتی کوڑا گھٹ اے کیاں بینا پیندا اے

میں تے پچیاہی بس اس دا شم یاد
خورے کیوں نہیں گئی اے او سم یاد
شیوا آتوں مکمل اُس سے گلے دے
تے کئی واری ہویا اے سم یاد

تے اک چک جو کھدے نہیں

کوئی سوچاں ستیاں وچ سرشار ہوندا
کوئی روگ نافٹ وچ بیمار ہوندا
کوئی اپنی بیوی توں بیزار ہوندا
تے کوئی دوچے دیاہ دا طباگار ہوندا

اونہاں دہ شاعری والا لکھنے میں ہوئے احساس ہوندا اسے بیہے اونہاں دیاں یاداں اونہاں دی
ذات جوں اڑاری بار کے چاری دستے دل دی ووچل آڈاڑ بن جانکروں نہیں۔

تھے میں تے اونہاں ایس کتاب داناں ”یاداں“ رکن چھل بیاپ نہیں۔

جو یہیں اونہاں اپنے کیاں ہوندا تھا اکراں دے رائیں کھدے نہیں تے ہر پھر من دا لے لوں اپنے
بیچن دی تصوری رکھن گل پنڈی اے۔۔۔

ماں دی مٹا نوں یاد کر کے تھم ”اوہ دیلا ہدیا دا نماں“ چکھدے نہیں۔

محدث مرزا دی شاعری

از قلم: فیض عادل قادری - لندن - ۲۶ جولائی ۱۹۷۳ء

امحمد مرزا دی شاعری دی تحریر توڑی کی، پر تاوان پچھے ہے جوں شاعر یعنی اہوندا اے، بنا نئیں۔ احمد جمالی تاں شاعر ایسی پر بھوٹی تے ہن چھ ملائے۔ وحش شاعری کرن توں پہلے ادہ تحریر شاعری کردار ہیا اے۔ ریل گذی ریلے لائے لائے تے یہ پھر بدی اے۔ ادہ کمکتے اڑتا اے تے کس لارئی نئیں بن جاندی۔ ستر ہے کہ کمکتی نئیں تے آگیا ہے۔ لیدے وحش جمالی دی کیک ایسے۔ اچی شاعری دکھدی پیداوار ہے۔ ذکری دل و چین لکھتے ہوئے عام بول دی ستر والیوں نگدے نئیں۔ احمد ساری حیاتی جنکے بولاں وحش ذرین پا کے افشا نے کہاں کسدا رہیا۔ پر ادہ بے اندروے شاعر اخیر باہراہی تے من چھکلے پہر او جنوں مٹھوے بولاں وحش دل دی گل الاون تے مجور رکنا۔ احمد نئیں شاعر نہیں بنیا بلکہ اصلی احمد نے من باہر جھمائی پائی ہے۔ کچلی جھماں والاقارہ شعری، گھومنے بولاں دی صورت وحش بسانے آیا اے۔ اس قسطے دا حال دیکھ کے گا آن والے بھاں بخورد دا اعازہ گالو۔

شاعری وحش پبلاد رچہ خیال، پکر تھوں دا ہوندا اے جو شاعری دی روچ ہے۔ وزن، بحر، قافی، روایف و فقرہ شاعری دبے طرف تے کلوب نئیں جھماں دے وحش سوچ دا پنڈت تید کرنا پہنچا اے، پر کدی کدی ای پہنچہ طرزتے لے دے۔ بھرے توں ازادریاں ماردا اے۔ احمد مرزا دی سوچ تھوڑی کلکی خداویج اڑا ریاں مارکے تھک گئی تے، ہن اوہ تم دی نئی تے بہن دی کوش کری اے۔ تھاںوں پچھے ہے اذن دا عادی کچھر ویہدے ہے جندے دے دی پوری طرح نئیں یہدا اپھر کردار ہندادے۔ اہون والا۔ مائے امرود اے توں سرچ ناں وی لا یئے تدوی ادہ حر۔ داری گلکے نئیں۔ سوچ، یاد تے چنسپے دی روچ جے چپ چھاتے تھوڑے ہمدرے،

خوش ہوندی اے۔ چے نہدن شیرچوں (بلکہ پورے یو رپ پچوں) احمد مرزا ہوریں اردو رسم الخط وحش بخابی زبان دے کلم لکھ پہلو ان لکھاں ماردے ہمدرے نئیں پر افسوس المیں گل دا اے پئی اکھاڑے وحش کوئی دوچا آئنا نہیں۔

آوے کرنا!! کم سکھا نہیں۔ رہاں چڑھے ہڑے دریا، ہمدرد تے پہاڑ نئیں۔ ایہہ او کے پیٹنے نئیں تے جیوں جیوں اگے وددے جا خڑے مڑلاں ہور دوہنیاں جاندیاں نئیں۔ تے ایہہ ایہہ کل ایسی سفر تے ریچا نہماں اے تے ائس دی ایہہ گن تے محنت اٹھا۔ اللہ اک دن اس دی منزل نہیں ایسے ہی اس حقے کجھ لیاے گی

امحمد دے ملن دی زبان اردو بوجون کر کے ارد ہوں ائمہاں دی جنت تے بڑی ای ڈگی اے، اے اوہ ائس دا حق دی ادا کر رہے نئیں۔ ائمہاں دے اردو افسا دے دیاں تکن تباں جھپ کے پھر من والیاں کوں ایسے سوچاں نئیں ہے احمد نوں کہاںی تاں دا سوچناوں آکھا اے۔ تے یو رپ دا پہلا اردو حق مراجع ٹھاکری دا تماعی رسالہ "تمکان" کٹھکے کوی ائمہاں تے ایہہ ثابت کھا جے بندہ پچے دل ہال جھوڑاوی کم کرے انہاس دے تاں ہو چاہما اے۔ پا ایں توں اسے ایمان اغاری تاں موچنے تے احمد نوں بخابی بولی تاں حقش ہو گیا اے۔ جھوے بوئے جھابی بولی دے ائمہاں نے لندن وحش لائے نئیں ائمہاں دی سنبھال پچے کالے بندہ لہوں کر دے نہیں۔

ڈیچھ سال توں ہر میٹنے بخابی دار سال "سوئی" میھوں ایہہ کپڑک توں پوچنکت سک سارا کم بغیر کسی دی مددے خود کر دے نئیں۔ بخابی دے پچھلی سوچ کوں دا ٹھوت اے۔ ایسی شاعری دی کتاب "یاداں" تاں احمد دی بخابی افغانیاں دی کتاب "اوکھے پیٹنے" دی جھپڑی اے، تے میتوں ہور ایتھنیں اے تے بخابی بولی دا تریخ دا ان چھوٹا سواد دے بخابی سوادے موصوع تے کھسن پیٹنے گا تے احمد مرزا ایتھنی سونے چاندی اور کمکھ لہو کے درے گا۔ تے آن والے لوک ائمہاں دی شعری و راشت تے فخر کرن گے۔۔۔۔۔ اٹھا۔۔۔۔۔

امحمد مرزا ایتھنی بھسٹ دعا گو
ڈاٹنے منور احمد کٹنے۔ (ٹیلیورڈ)

پھیر، ملن توں دوری دے عذاب تے بیریا دی اگ و کچھ سکوتے اپنے حال تے خود دی سر
گے۔ یاداں زندی تو تھا توں وی بھیاں والے ہاں سائے گی۔

اہمروز شاعری دی واقع بہت کچھ ہے۔ رو جو دی ملکہ کچھ مردیاں رہتاں احمد دے خن دا وڈا
دھڑا ہے۔ ملک رو جو ملکی دا واقع بھر دی ہوک الحکم کے اک ایکی درو بھری کوک بیدا کردیندی اے
جس دی گونج فتح صدیاں دے مشق دی کہانی زندہ ہو جاندی اے۔ والاتے دی کمالیاں والی ملکی
نہ شن دی حقیقت دایاں احمد دے کلام توں امرکرن ائی کافی ہے۔ اپنیاں توں پھرور کے پوں واقع
اوپر یاں دا ہوکے وی پیش نہ پاسکن دام احمد دے دل وچ گل و انگوں وجیا ہو یا اے۔ ساہدی
آری نال زندگی دا کوک ہو لے ہو لے دو ڈھن دی گلی هرف ایمہ آ کھکدے اے۔ ملن دبے ملکاں
دے سنتے واقع کمب کے نئی کاراکھاں بندر کے کارا خاپ و اگر لگو ہی باگ، ملاں دی ازان،
ستی دے دیجے، کھوٹیاں دے سہارے کھنکدے بڑھے قبردی می، ہما بھیاں بھرا داں ہال
بھر بیا ہو یا کمپ کردا اے۔ ایس یاداں سوالاں بن کے اس دے سنتے واقع کمب کے اس توں
لٹکا گاندیاں نئی۔ ماں دی دعا احمد دے کلام لاک بہت ہی ہو ہتا پہلا دے۔

اہمروزی یاداں واقع بھر دی بہت کچھ ہے۔ بیار دے جھوٹے وعدے، گواچا بھپن، ہر
دھڑے سال بر ابر گوانا، بھپن واقع یار ہانا، جوانی توں پڑھا پتک اس توں دردھیا گونا، ماں دا
اپنے ھتوں اپنے تھاں توں دفنا، دل دی بند کتاباں توں کوکنا، انگیر دے دعے کے دا ہجھڑ کے
ترن، سپاں بھو جیاں توں پانا، اپنیاں سوکڑیاں، اس عالم بھیاں دے ھتوں بھجوڑو کے اوہ کدے
اہمروزی انسانے لکھدا اے، کدے، خجالی واقع شاعری کردا اے، کدے اگر جی نہ لقت ملاوت کر کے
مزاجید کلام آحمددا اے۔ اوہ کیہ کرے، اپنی پہلا جھیاں یاداں کھتے لے چاہے۔ اوہ الہماں
یاداں دے ھتوں بھجوڑے۔ کدے، مسادا ہے، کدے، دردنا اے، کدے، اس سماکے رو پہندا اے،
کدے، رو روا کے ساہد ہدا ہے۔ ایسے ہمارا ہنی تے زندگی دی کھپدا اے۔ کدے گھپا اہمروزی
رہا تاں واقع **مسوپرا**، لیا کے چانن کر دیدا اے۔ کدے، مدنے ہوئے نہماں تے
مسکان، لیا کے خوش ہو جاندی اے۔ کیہے لیاں سکر بیاں دے اوہ بیلا وادا پتے کئے

ڈگدے احمد دے شریاق پے جاوے تے اوہ تھن جاندی اے۔ پر جدایا ہو آتماں روندے
چندے، کچھ بے وجہے، نچھے گاندے، جیلیاں بار دے ست بلک جسم واقع پے جاوے تے
اوہ شاعری بن جاندی اے۔ احمد شریکن دیلے دی کشیل تے زہر لی شاعری کردا ای جھوڑی
اپنے دی کھنڈوچ گل جاندی ای تے نہن اپنے اوس تے مریح مسالہ چڑک کے کھنی سلونیا
دھاتے۔ کوڑی کوڑی ایسے طرح کھان دے قابل بندی اے۔ اہمروزی کوڑی گولیاں کھانے جاؤ
تے سے خیر اسنادقے جاؤ۔ کر لیا کوڑا ای جریے ار لگدا اے۔ شاعر دی مثال گذی موز بیان
والے دی اے تے نہادی مثال موز ملکیک دی اے۔ تھیکر کرنے والے شاعری دے کی کل
پڑھے نھیک کر سکدے نئی لیکن خود موز کارنیں بنا سکدے۔ خیال نوں چالاں والی گذی موز بیان
صرف شاعر دا کم ہے۔ کلا نہاد شاعر نہیں ہوندا۔ اوہ فی ایں ایمت دے متولے
دے مطابق آیمیت تاں بنا سکدے اے پر اٹھانیں دے سکدے۔ شاید کوئی نہاد احمد مرزا دے کلام
واقع ڈھل مٹھ، کمی پک کڑھ لے نئی اوہ ہوں ایضو رو سوچتا پے گا جوں اس بندے نے اپنے
چباخا دیاں واقع اپنے تے دو گتے خیالاں تے جنہیاں دے جو تھا قیریکر کے سماقے سامنے
رکھ دے نئی اوہ ہی مثال دے جیے شاعر اس واقع ٹھکل نال لمحے گی۔ احمد مرزا نے شاعری دے موز
نہیں سکھے تے ہاں اوں کوں نہن ایک ہونا ممکن ہے۔ اس دا سطہ اوں دی یاداں دے اس تاج
محل دے پھر کن دی بھجائے اوہ سے احمد وجدیاں گوکاں سنو۔ اوں دے سنتے وڈھو اوس دے
دکھاں والے اپنے دکھاں نال موازن کرو۔ اوہ بے اقرو پنچھ دسکھاں ائمی تی تے جھل لو کیہے پڑے ای
موقی زندگی دی کھپڑی بھی واقع کتا اپاٹل پا کے کم آ جان۔ احمد مرزا توں جواح دی جس دا جھکا
حصہ ملیا اے پر ایس دکھاں دے بھیاں دی سرفات اے۔ کدے کدے ہی ہوئی اگ دی کچھ
پنگاریاں سوا دے احمد روی احمد رکھنکھدی رہ جاندیاں نئی تے کافی پر کچھ قزوڑی جنی پھوکا چاکی
تال فرشتے بن جاندیاں نئی۔ احمد مرزا نے اپنے اندر کاظم و پھوڑے تے جھوٹے دھوپ دا مام
پنگاری بنا کے بخاہ سال بھک دلی رکھیا تے اوہ جھوٹے ہاۓ سدا اہم جا۔ بن ادھرے ہاۓ اک
بھانجیں بن گئے نئی پر لیتھاں بھیساں دے دھوں دے اوہ بیٹے جے لوکاں دے چلبر، زمانے دا ہمیر

سو ماں توں ووھ کے پیار دیوبیں

بندے اپنے جسیں کریں توں اکدا نہیں

لغت - سرتے رکیا اسٹانج سرداریاں وا، پاپا جامساے بشریتے توں بھرا
توں بھیجا اسے دو میں جہاں اندر، دیوبے مشق دے اوہناں جلا دتے
التفاقے ہے عاشق تے طفل اس دی، اس دے مشق دے وقق بے قرار ہوئی
و نکاح باغاں چست ہوا ہر دی، ایسے الٹ دے جام پا دتے
لیکھاں توں پلے اوقات اچھ، کوئی کسیں گا نت رسول دی توں
لکھ سکے نہ پوری اودہ اچھی، کوہو سیاہ دے جہاں مکاوتے
جس دل چنگی دی یاد نہیں

ہو سکدا اودہ آپا د نہیں

جیہو سے ہال نہیں توں ہمڈیوں

اوہ احمد دی اولاد نہیں

غزل -- جتنے اپنال پاندے نہیں، وک جاندے نہیں لوک

کوئئے دل وقق مارے چکاں، جسمان دا بازار

خودواں تے ذمگ مارکے احمد اپنا پیار جاتاے

باہروں بندے مکلاں درگے اندروں بھجے خار

اچھ کنخ خداوان، دل دا حال بھراواں

کوئی دکھیں بھولاں، بچے میں بکھڑا بولاں

اساں پیاروں قصہت بن دتا

سائے نال بدنام جتاب بندے

رہے بیٹھے اخیر زمن اتے

تھوں پوچھتا چاہندا اے۔ احمد دی شی روح دے وچ مددیاں دی بیاس اے جیبلی دوحدی
چاری اے۔ پوچھ دا وچھڑا، وچھڑے دی یاداں، یادوں اقفرہ، اقرد وچ انتشار، انتشار
وچ موت، موت فوت توں بھدر دھڑپاں دی یاداں، یا سلسلہ کدک سکد اے۔ نایا کگان
پیاس بھکھی گی۔ اپنے یاداں نیں احمد را خداش ہے انہاں یاداں دا تکرہ ہی اوہ پے فن دی محراج ہے۔
احمد دا سار اون اوہ پے لہجہاں تے جیاں دے اندر سویا ہویا اے۔ آزاد نکالاں دی بڑے کمال
دیاں نہیں۔ کھدو لا ہید دے چیاں دے کوتاں توں پر دے لاہنڈیاں نہیں، بچھے میاں پا کھنڈیاں
نوں ٹھاکر دیاں نہیں۔ احمد ہر سے دی گل کر لندے اے۔ اوہ جیادی طور تے کہانی نوں اے۔
نکھلماں دی کہانی دے تانے پینے وچ لہیاں ہویاں نہیں۔ ماں دا خطا اک انمول لفڑ ہے۔ اوس لفڑ
لوں دی پڑھا احمد، اُف دی بدقدری کرنا ہے۔ احمد نے ادب توں کی حکایا دے تے نہیں خلا
رجیا دی دی جیاں توں بھکھا پیا مارا ہے۔ کی تکھی جس جان والیاں دی۔ موت و اپنی ہے دنیادی
ہر شے توں، اس ہال تے کوئی لوسکد نہیں۔ احمد دے اک اور شرداری کوئی مل نہیں جسے میں اے
شہر پر خدا تے اپنے آپ بدمخت سمجھدا۔ اس لئی راتاں جاگ کے احمد دے کلام تے تبرہ
لکھ کے نہ من لال اکھاں توں سکون دنے دیا جاں۔

مردیاں ہال کوئی نہ مروا، مرر جیتا پہنچا اے

پھٹ کے لیراں ہو جائے سیند، فردی جیتا پہنچا اے

احمد دے بولاں دے چند نوئے پیش کرنا ہاں جوں چند دا نچکے سارا دی گیدے کچوان دا

اندازہ کرلو

تھیں واسطہ تیری قلم دا اے جس دی آپ قرآن چشم کھادی

لاج بیرے دی قلم دی رکھدی باختری رمحان، اطلب گار باں میں

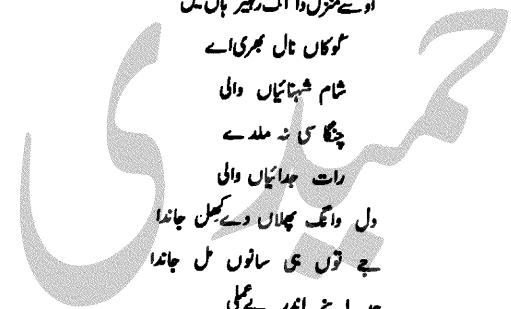
نہیں ملتا ائم کسی بور کوں

تیرے بنا تے کوئی دے سکد نہیں

ذگن سب دومنہاں والے
 جد سولی ملٹ دی چھما
 تہ بیٹا درد دوائی
 اس ملئے نے فیرنگیں لگنا
 کھپتوں دی جھوپل پاندھا
 سوت دا پنکا سرتوں لاد لئے
 خوشے وقق حیات پلتے
 اوکے پینڈے گھپ ہمیرے
 ساون دی توں ہال رلا لے
 چچ لوکی پاہیاں چھمدے
 نہماں توں توں جھدے لا لے
 پیار دی خاطر سب توں تھدکے بغلل ذریعے لامیٹے
 کھتی تے آکے احمد سے آک واری سکھ جانا کی
 دل ند کے جیوا لے جائے
 اوه ہوندا فر دی چور نہیں
 جس نے دی اچھے توں لیا
 اوه آپٹا ہی کوئی ہور نہیں

ماہیئے -

تیوں یا دکر بندی آ
 بر ٹیلے لفافے تے
 ماں قتل پڑھدی آ

فتح کر کے دی وتنی اودہ تاریخاں دی
 اُلرجائے بے کنھہ تریخ والی
 تہ پہنچی اے لوز سہاریاں دی
 ذب گیا اودہ وقق دریا اچھے
 غمیں کیتھی ش قدر کناریاں دی
 شیوار دے نرم ہوں محاف کرے
 اپیدھیا اے دھرم زماںیاں دا
 بیچھے حسن تے ملٹ دا میل ہوندا
 اوے مندل دا اک رگیر ہاں میں

 گواہ ہال بھری اے
 شام شہنماںیاں والی
 چنگا کی شہ ملدے
 رات چہنماںیاں والی
 دل واقع پھلاں وے کیبل جاندا
 جے توں ہی ساون مل جاندا
 جد اپنے اندر بے گلی
 فیراں دیاں باتاں کس کاری
 جد مسل دا مل نہیں پاسکدا
 فر ہجز سونقاتاں کس کاری
 جس سوکے اچھے دن کلڈھیا
 اودہ چائے راتاں کس کاری
 پارنوں دی تے ذریعی توں دی

میوں ڈالگدا اے
نام -
اخباراں رے پیال آؤں
جسٹے ہوں تال کھے جانے نئے
اپیال توں یونھے کے
اوپریاں دا بولیا
بڑھے دیلے ان میں راہوں وچ کھویا
چالی درے تھکے
بن کیہو نااے
اکھاں بیٹھیرے وفا
کھے بہہ روٹااے
لے تے کزروں ہی ڈپا بیا مار دا
بندسروں ہی ہر قھن بندہ بیا مار دا
کسروں وی سوق نہیں سختوں میاں وی
رجیا ہی دوجیاں توں بھنھا بیا مار دا
ہر کوئی دو بجے کنٹے یا لادما اے
وہ ایبید لاں وچ کنجے کیوں پاالی اے
کیوں ہو یاد من بھائی دا ہی بھائی اے
وکو وکھ کر کے سمجاں وہ لیاں نئیں
نہیاں نے خلاں پچھے ڈاگ کیوں چاٹی اے
حشر دا بارت دا وھیاں کیوں نہیں اوندا اے
راتیں ایبید سوق سوق اتھر سوندا اے
الحمدیاں دس مینوں انچ کیوں بوندا اے

ہن رات ہمیری آ
کوئی ڈیکھا گزیا ای
چھپے می دی ہمیری آ
تیرے سونائی چھٹ پگڑدی ہتھیاے
خورے کیوں میلاں تک ناپی جاندا ایں
ہائیں توڑی ساؤں تریہ کیوں نہیں ملیں
ٹھٹ کھٹ کر کے نکھوڑ پہنچھے نہیں
اس دے اقفرہ کیوں اکھوں تک جاون
جنہیں آپنے بھیں نکا ویرجا دیا
اس ماں کو لوں پچھو درکی بوندا اے
جس دے ہیڑلہ نت دی تھی جھل جائے
قتل تے ڈاکے دیاں خراں ہن انچ پونھے آں
چھویں کسی امگری ہی فلم وی کہاں ہو دے
ثخ سالاں لئی دوڑی کمان آئے سان
چالی درے تھکے ہے بالیں بھکھ نہیں
قرضنکا کے کوٹھے چڑھ کے پڑھ کے دھیاں پڑ
مال پی راہوں بکھرے فرگے، پرایا دلاحت شتما
بر تھڈے لوک مناون تے شر دنما جاواں
لکھ گیا سال حیات دا میں بھودی شریجا
ساد دی آری ہولے ہولے دوڈی جاودے
خورے سایہ زکھ کنک ہن کھلوڈے گا

پاک سوسائٹی ڈاٹ کام کی پیش

یہ شمارہ پاک سوسائٹی ڈاٹ کام نے پیش کیا ہے

ہم خاص کیوں بھیجیں:-

- ❖ ہر ای بک کا ڈائریکٹ اور رڑیو میل انک
- ❖ ڈاؤنلوڈنگ سے پہلے ای بک کا پرنٹ پر یو یو ہر پوسٹ کے ساتھ
- ❖ پہلے سے موجود مواد کی چینگ اور اچھے پرنٹ کے ساتھ تبدیلی
- ❖ مشہور مصنفین کی کتب کی تکمیل ریٹچ
- ❖ ہر کتاب کا الگ سیشن
- ❖ ویب سائٹ کی آسان براؤسنگ
- ❖ سائٹ پر کوئی بھی بک ڈیڈ نہیں
- ❖ ہائی کوالٹی پی ڈی ایف فائلز
- ❖ ہر ای بک آن لائن پڑھنے کی سہولت
- ❖ ماہانہ ڈا ججست کی تین مختلف سائزوں میں اپلوڈنگ پریم کوالٹی، نارمل کوالٹی، کپریسٹ کوالٹی
- ❖ عمران سیریز از مظہر کلیم اور ابنِ صفیٰ کی تکمیل ریٹچ
- ❖ ایڈ فری لنس، لنس کوییے کمانے کے لئے شرکت نہیں کیا جاتا

We Are Anti Waiting WebSite

واحد و بیب سائٹ جہاں ہر کتاب ثورنٹ سے بھی ڈاؤنلوڈ کی جاسکتی ہے

➡ ڈاؤنلوڈنگ کے بعد پوسٹ پر تبصرہ ضرور کریں

➡ ڈاؤنلوڈنگ کے لئے کہیں اور جانے کی ضرورت نہیں ہماری سائٹ پر آئیں اور ایک ملک سے کتاب ڈاؤنلوڈ کریں

اپنے دوست احباب کو ویب سائٹ کا انک دیکر متعارف کرائیں

WWW.PAKSOCIETY.COM

Online Library For Pakistan

Like us on
Facebook

fb.com/paksociety

twitter.com/paksociety1

وہ دے جوٹے پیاروی جھوٹا گلاں منڈ بائی میں
اکٹل اجھل ہو کے کھدا پیار کی نوں کردا اے
جیسیں مرن دیاں قسمان کماکے جھیڑے پیار جاتا نے
وکر سے وہ کے جوہدے دہندے کون کی اپنی مردا اے

امجد مرزا، اخلاقی قدر راں داشاعر

کھما جاندارے کر شاعری والے سب توں خود ری جیز خیال دی بلندی ہے۔ خیالات
وچ جتنی پاکیزگی تے بلندی ہووے گی اتنا ہی شعر ان دے خُن لُکھا رہے گی۔
شاعر غُول دے زور تال اپنی شاعری وچ نئے نئے تقصیے کھدارہندا اے تا اسیں جا کے اوہ کلام
لوکاں وچ مُقبل ہوندا اے۔
پاکیزہ قدر اس کل دے نوجواناں لئی اپناں ول لمحان والیاں نہیں رہیاں جو یاں تو پاں قدر راں
نے۔ اس کل دی صروف زندگی وچ لکاں کوں بہت ذمہ دکیاں تے عروش دیکھو دے وچ
پکی ہوئی نہماں تے غرلان پر خُن دانا نہیں۔
ان کل تے ہاسے نہاں تے بکھرے اندزادی شاعری دی ضرورت ہے۔ اور اس ضرورت دن
امجد مرزا ہوراں نے اپنی شاعری دی اس کتاب ”یاداں“ وچ بڑے سہنے تے سترے طریقے
ہال پیش کر کے تھوڑے مر سے وچ پیچے کرن دا لاخام حاصل کیا۔
شاعر چونکہ اپنے ما حل دی بیوہ اوار ہوندا اے تے ما حل جس حُم دا ہووے گا اس دا اثر لا جا لاء
شاعری وچ طیگا۔ امجد مرزا ہوراں دی ساری شاعری اور گرد دے ما حل دا نتھیں پیش کر دی اے
جیدے وچ دل تے اڑ کرنے والے واقعات تے نہیاں موجود نے، اپناں نے انسانی زندگی
وے تقریباً ہر پہلو تے بڑے جاندار تم دے شتر لکھے نے۔ اک جگہ امجد مرزا مہنگائی توں حاضر
ہو کے لکھدے نے۔

کر لوڑ ہینا جیل ۔ و دھا لوڑ ٹیکساں نوں
ہور دھمن سکھاں سکھاں ۔ کھج نہ بلالاں میں

فراش عادل قاروئی (لندن)

Telephone: 020-8909 2116. Mobile: 079 4413 8118,

Email: il@farooqiafoundation.fenet.co

جے سلکھنا وی اے۔ ایہدے دعچ طرودے تیرودی نے تے پار دیاں لبراس وی نے تے اوہ خاص کرمبارک دے حقدار نے جے اوہ اپنی ماں بولی دی خشنی چمچاں توں اپنے لئی اک سعادت سمجھ دے نئے۔
اج کل دنیا دے دعچ بکھلی ہوئی افراتغزی تے نیمر لینی حالات دے خوف کلوں حاضر ہو کے اک آزادِ قوم دعچ لکھدے نئے۔۔۔۔۔

مینون ڈرگدا اے
اخباراں دے پیشائی توں
جیز یہودے نال لکھے جاندے نئے
انہاں توں پڑھ کئن
مینون ڈرگدا اے
ڈل کھاندیاں پیاں واؤگون
تھڈیاں لکیراں توں
آنکھ گیاں بھرا بھروسہ
انہاں سادھویں فقیریاں توں

امہر مرتزا ہوراس نے اپنی حیاتی دایروہت حصہ پر لکھ دعچ گزاریا اے اے وجہ توں انہاں دی شاعری دعچ درود پھوڑ دے کسکاں نے تے پر دلیں دے دکھاں دے تذکرے دی ملدے نے۔۔۔۔۔ انہاں نے دلن دی یاد دعچ دی لامہت کچھ کھیا اے، انسانی رشتیاں دی تقدروں محض کر دے ہو یاں اک ہور چکڑا ازادِ قوم لکھدے نئے۔۔۔۔۔
لہسنسزی گنھے ہمیرا
بوجہت اونکھاں کی پینڈاہمیرا
تیری یا دوی اپنی بھڑکے۔

اک اک ہی کٹھ میبہ نے ذھاہ دتا
اگوں پھیاں نے ڈھپاں، کچھ نہ بولاں میں
لئی کھادے تیہ، کے بکٹ کھان
بندے دے گھر بھکھاں، کچھ نہ بولاں میں
آجھہ کس نے سخن تیری اتھے گل
دل توں گھیریا ڈکھاں، کچھ نہ بولاں میں

امہر مرتزا ہوراس دا یہ خالص ہجھابی اے تے الماظ وکی اونہاں نے شعران دعچ مجن کے
درستے نے اپنے دل دی حالت توں کے ہور پاسیوں ہو کے ہمان کرن واوں انہاں توں خوب
آؤ دا اے، جس طرحاں اک چکڑا لکھدے نے۔۔۔۔۔

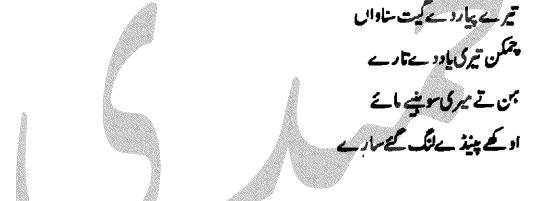
کدی ٹیجو بن کے ٹھکدا اے دل
کدی بن کے اگ ہمزکدا اے دل
کدی ٹھیک کر چاندا اے خورے کیوں
فیر ہولے ہولے ہمزکدا اے دل
فیر ٹھجھن ہال دی ٹھکدا نہیں
جہ گلیاں واؤگون ٹھکدا اے دل

امہر مرتزا ہوراس دے شعری لحاظ نال دی اپنے معیارتے پورے اتر دے نئے تے انج گدھا اے
چے انہاں توں معاشرے نال تے زندگی نال اک یوہت گھری کو مٹھد (Commitment)
بے۔۔۔۔۔ انہاں نے حیاتی دے طول و مریض توں خوب نایا اے جو اظہار اپنی کتاب "یاداں" دعچ
وہ طریقے نال کھا اے۔۔۔۔۔ اونہاں دا یہ کردی تھوڑا اچھا اکڑوی ہو جاندے اے پر ہال سوہتا

کوئی سچاں مستیاں وچ سرشار ہوندا
 کوئی روگ الٹ وچ پیار ہوندا
 کوئی اپنی بیوی توں بیزار ہوندا
 کوئی دوسرے دیاہ دا طبکار ہوندا
 اک پت کہ داڑھی ست بینا
 دوجا لوفراں دا سروار ہوندا
 نہ پھروا کچھاں لا گوریاں نوں
 تیرا فرائی چکن دا کارببار ہوندا

امجد مرزا ہوہاں نے اپنے چالی (۲۰) سال انگلینڈ وچ گزارنے توں بعد اپنے بہت سارے
 تجربیات اپنے شعر اور وچ مان کھا اسے جہاں توں پڑھ کے خوشحال نال بمعالِ دائمِ غوب
 کھا اسے۔

جہاں پچھاں دی خاطر مارپے بھڑے ، ذکھ پر دل دے لمحے
 دیاں ہو کے پنج بھڑے گئے ، دل نہ مارپے لمحے
 جہاں دی خاطر رائیں دیاڑی کھنچت ہدودی
 اور ایج آکھن سانوں کی ، ایہہ تھڑی ہی مجبوری
 سانوں جم کے پان دا کوئی نیا کم نہ کھا
 کس کجا مجبور تھاںوں ای زیر دا پیالہ پیتا
 جے آتا ہی روح ساؤی نے کسی بور دے گمراہ جاندی
 تھاں دوں نہ تکھدا کوئی ہور بنا پے جاندی

راتھی ہریا، ہو یا سورا
 کدیں شکلیا تھوڑا تمرا
 تمیری دعا دیاں پر صحری را ہواں
 اُس توں میں کچھ چھوڑ کے جاداں
 پر دل دی تیز ڈھپے دے وچ
 تمیری جھوٹی دیاں شفیاں مجاداں
 میں کچھ تکل جاؤ؟
 اچھے کے لاکاں توں میں
 تمیرے پیار دے گیت سناؤں
 مچکن تیری پیار دے تارے
 بین تے میری سوتی مائے
 او کھے پینڈے لگ گئے مارے

امجد مرزا ہوہاں نے کی اور میں بھروسی میں اکھی اسے تے تین بھرپور کتاباں افسانے دیاں
 لکھیاں نے جہاں تے انہاں توں ایسا رڑوی ملے تے پر بخابی وچ انہاں دی ایہہ شاعری دی میں
 کتاب ہے جنہوں بہت حضور ہے جو وچ اپنی خدا دو قابلیت تے ذات دی وجہ توں انہاں نے
 بہت جلدی کچھا اسے۔ ایہہ کہتا ہے اسے جے اپنی کوشش وچ اور بہت کاملا برہے۔
 امجد مرزا ہوہاں دی کتاب "یاداں" وچوں تی کوئی نظم فریل، گیت یا ماہیا چھوڑتے تھا توں ایج
 محض ہو دے گا جے ایہہ انہاں دے دل توں تلی ہوئی اک چھائی ہے جیزی انہاں نال درتی ہوئی
 اے۔ انہاں نے کے جلدی غیر ضروری گلاں میں لکھیاں۔ انہاں دیاں دیاں وچیں ہو رہے
 کچھ ہے جنہوں پڑھ کے تسلی آپ اندازہ کر لو گے۔ تے ایسے ہے کہ تسلی نامیدنیں ہو گے۔
 انہی خواہشان تے سرو تیاں گلاں توں ہرے سرہنے اماز وچ پیش کردے ہوئیاں کھدے نے

اک بندا پس اندر اس شاعر دیاں ساریاں خوبیاں لئی چیناے۔

مردیاں ہال کوئی نہ مردا مر جینا پیندا اے
بند کے لیراں ہو جائے سید فیر وی بینا پیندا اے
چا کے پڑھ کھاں دی بھاری جیون دی راہوں تے
حیاتی دے اس کوڑے گھنڈ توں کلیاں پینا پیندا اے

شاعر نے زندگی دے ائمہ قلخنے توں پختے سو بنے لفظاں ودق پریدا اے جے داد دین توں دل کردا
اے، ائمہ کتاب دادا حصہ امجد دیاں غزلائیں نہیاں توں پڑے خوبصورت الفاظ تے رجم و دق
لکھیا گیا۔

امجد روز آں اسکے شاعر دے نال ہال پڑے خوبصورت ترمیم ہال اپنا کلام شاعر دیاں ودق پرحدے
ئیں حشن و الیاں تے آک محتراری ہو جاندا۔ لندن تھا ہر روی انجام توں اس ان لئی بلایا جاندا
اے تے سائیں چھاں تے انجام دا ان کو کہ کے دوبارہ تے سہارہ شن لئی فرمائش کر دے۔
انہاں توں ٹھوی تے ریجی چوتھی بیلا کے سیاگیا تے ہن جک سیکھریاں معاشر دیاں ودق ایہا پسے
کلام، آواز تے سر دا جادو جگائے۔
بوجہ ساریاں غزلائیں انہاں تے بڑی مجھوئی بروج لکھیاں نے جیویاں بوجہ سارے
شاعر سلسلہ کے لے آیاں نیں۔

دل بھلی حاسد بھکاری
ایہہ طاقتاں کس کاری
جد اپنے اندر بے عملی
دو بے دیاں ہاتاں کس کاری

"یاداں" دے مطابع توں بعد میں ایہہ کہوں گا جے امجد روز آمجد ہوریں بلاشبہ اعلانی قدر اس
دے شاعر نے جہاں نے ساؤ اے ارگو دھکلے ہوئے واقعات نوں اپنے احساس دے چند بے ورق
پر کے اک چھائے ٹھوپر بنا دتا۔ جہاں اے "یاداں"۔
بچھلے کئی دریاں توں امجد روز آمجد ہوریں ادب دی کمکی بھگلے لادے نے کیوں جے اک پاے اردو
افسانہ توکی نے زور پھرایا ہویا اے تے تھوڑے بجنے ودق تھیں توں سو بیان تے سکھیاں کتاں ایاں
لکھ دیتاں نے، ماہیے ہال بخباں، اسراں "سویرا" تے اردو و دق مراجید رسال "مسکان" ایمی
چکاں و کھوکھو کھو دکھائی جاندے تے، ہن انہاں نے، بخباں شاعری دی سوتی تے سحری ہایاں
بھری کتاب لکھ دی۔

انہاں دی ذہانت دی، "ادا دینی" پیندا اے، انہاں نے اپنے خیالات توں بڑے ٹھوکوں تے
بھروسے امداد ای شاعری ادا روپ دے ایمی تھارشات خوش چارچین لائے۔
امجد ہوراں نے کھرے کھرے انگریزی دے الفاظ دی، استھان کیتے تے ایہہ بڑی جگل
طریقی نظم اس تالیف کے ہوئے۔

میں تے پچھا کی اس دا نام یادو
خورے کیوں تے سکی اے اودہ سکم یادو
نمیا اتوں مکمل اس نے گلے دے
تے کسی داری ہویا اے سکم یادو
لے لئی رشت اس نذرانہ سمجھ کے
نہ آیا ذرا دی اوہیں شیم یادو
تجیدہ کلام دی امجد نے بہت خوبی ہاتا جھایا اے۔ "ماں دا خاطر" دے ودق انہاں اپنی ماں دے
خطاں جس طرح ملکوم کیجا اودہ پڑھ کے ہر بندے دی اکھاں چاھرو آجائے نہیں۔ اس تھم دا

ہونے۔۔۔ ایسے فرض تے سادے ہے یا دے رہتے نہیں۔۔۔ عزت تے احترام دے رہتے نہیں۔۔۔ اسکے لئے سوچ کر جو تے پسند دے رہتے نہیں۔۔۔ ادھی صدری تے پلے ہوئے سچان دے رہتے نہیں۔۔۔ اللہ انہاں نوں محنت تحریقی دیجیے، پورا فیر خیر ہواں نے بھیش میری حوصل افرادی کمیت تے ہمراں پچھلیاں تماں افسانوں دیاں کتاباں بارے لکھیا وی تے اسکے واری دی اپنی محنت دی خرابی دے باوجود اپنہاں نے ہمراں اس کلی شاعری دی کتاب نوں بڑے غور نال پڑھلاتے اور دعے دعے اپنے علم تے یا دراگ بھر لے۔۔۔ میں اپنہاں والوں بہت مکور آں۔۔۔ ایس کتاب دار درود ق دی ہمرے پڑھنا کاف عباد مرزا نے ذی الرؤان کھاتے ایسکے دی کموزنگ میں خود کیتیں تھیں جو پایا ودی خوابی اے۔۔۔

میں ایہ کہاں گا جے میں کوئی داڑا شاعر نہیں تے نہ اسی میں اس قاتل آں۔۔۔ نہای ہمارا کوئی کے دے تال کل قاتلماں اے۔۔۔ لوندان وچ ایں دیلے جو بے ہے سائیں تے گرچھ جنم دے شاعر نہیں جہاں دے مقابلے وچ ایہہ بندا آیکی کجی بھی اے جزوی اوب دے تالاب وچ کوئیاں کھدراں اونچ جھیل بھر دی اے۔۔۔ ایہ خوبی دا اس ادنی جاسیک اے جزو اپنے گردے اک کونے دی کمیز نرک کے ادب دی بڑے ظلوں تال خدمت کرن دے جنپے تال راتس دو دو بجے تک ایں نئے چہ مہوش پیار بند آں۔۔۔ جدوں اوس نوں خوبی بولی دے نئے دی عادت پئی اوپہوں ہو کچھ دی نہیں سکھا وتم۔۔۔ ایہہ تے اور دھکلاں وچ ای جا کے خوبی غرلاں سرمال نا آندے اے پاویں کے دی کمودی آون یا شآون۔۔۔ ایہہ دیوانہ بندہ اے جے میں اپنی ٹھیک نہیں بدال سلہ اپنا لچھیں بدال سکدا تے میں اپنی ماں بولی کیوں بخداں؟ کدیں کسی نے اپنی ماں دی بخداہی!۔۔۔

مینوں امید اے جے خوبی بولی تال پیار کرن والے ایس کتاب نوں پڑھن گے۔۔۔ سچن گے۔۔۔ تے ہمیں اپنی صلاح دین گے۔۔۔ رب الکام

احمد مرزا الجہد (لنلن)

دعاوں والاڑاے تے اللہ واقعیت اے۔۔۔ فری جگراتیاں دی دی تے کچھ قیمت ملہی ای اے۔۔۔ نہیں میرے سوچنے یا زار اکٹھ منور کنڈے ہواں دی محنت تے اپنہاں دے قیمتی ہموریاں نے ایہہ رنگ تے لانا ای ای۔۔۔

آپنی اے ادب شناسیاں دامیں احمد ادیب کہلان والا رہب شاعری دا جدحکم دنامیں یا رامور طلان والا تے اج ایہہ سب ڈائٹر منور کنڈے ہواں دی محنت دنچیاں تاب دی ٹھکل دنچیاں تے مھماں چاۓ۔۔۔

میں دلوں بھاگوں ہٹکر گزار باباں اپنہاں، ایجاداں نے پا، سماں ہ، روز دو دوواری کدی فون تے تے کدی بذریعہ فلکس اپنی بندھ نہ سو فیت،۔۔۔ باہ جو ہے۔۔۔ شہر اس نوں شیخا، پر جیتنے سداریا اگر واٹر ہو ریا اپنے پیارہی تپخت پھاجا تے دیدے تے میں ان اس قاتل میں سان بجے ایہہ کتاب تکمل کر دا۔۔۔ اللہ انہاں نوں زندگی سلاحتی دیجیے ملکھس دوست اللہ پاک دی نصیحتاں چاپ بھاہت،۔۔۔ قیامت اتے میں اپنے آپ نوں بڑا ای خوش فیصلہ کھھانا والی۔۔۔

میں دلوں ہٹکر یا ادا کرنا دا اپنے بہت ای محترم جناب علام فیض عادل فاروقی ہواں،۔۔۔ جہاں نے ہمراں ایسٹنٹی پھیلی شاعری دی کتاب نوں اپنی بے حد صرف دیتے باوجود وکھیا تے اوپہوں ہو سفارا یا۔۔۔ وچاں زبان ہمراں بولی تے میں بولی ہیں یاں فاروقی صاحب نے درست چوککا ایہہ کھن دی جنسیں آئی تے کل جہاں دیاں غلطیاں سن ہیزیں یاں فاروقی صاحب نے درست کیتیاں۔۔۔ کئی غرلاں نوں پیار گک دتا تے اپنے علی مھروں توں نوازیا۔۔۔ گورمیں ڈیہ سال توں اے۔۔۔ وچاں رساں "سویرا" دی کلہ صنایا واس تے اوس دی کموزنگ دی آپوں ای کرنا داں پر فیروزی میں منداواں یہ بائیں بہت کچھ سکھنا اے۔۔۔ اپنے اپنہاں بزرگ دوستاں توں۔۔۔

میرتے پرانے تسلی بھرا، بیڑگ دوست، گواڑی دی، استرد تے بڑے ای شفیق تے محبت کرن والے جناب پورا فیر محتمم احسن ہمیر صاحب۔ جہاں تال اپر گوانے بولے رشتیاں توں دوہر دوں دے رہتے انہاں تال نہیں۔۔۔ اور رہتے جہاں دا کوئی ہاں نہیں ہوندا پا او کدی شن والے نہیں

میں حمد پیا بہت گاؤں ، سب رحمان تیریاں رہا
میں بھر بھر جھوپی پاؤں ، سب رحمان تیریاں رہا

توں روزی دیوں سب توں بھانویں نہ پوچھن یا تھیں
میں لکھ لکھ ٹھکر گزاراں ، سب رحمان تیریاں رہا

توں پرده پوش ہیں پردے سب دے عیب تے پاؤں
میں بخشش نہیں ٹرلاواں ، سب رحمان تیریاں رہا

توں توبہ کریں قول ہے تاں شرم توں میں مرجاواں
بہت جھولیاں میں پھیلاواں ، سب رحمان تیریاں رہا

مٹ دے اک ذرے توں ، ٹوں بندے خوب ہاتے
بندہ تیرا آبلاؤں ، سب رحمان تیریاں رہا

حمد باری

حمد باری تعالیٰ

پالے کئی زیان نوں او پھراں چے ذی روحاں نوں رزق بھیجاں والا
رُنگ مئے نوں شاہ بنا دیندا حکم فقیری دا شاہ نوں سنان والا

میں دُور سی علم دی روشنی توں اک اوہ سی چاں وکھان والا
بجدے کرائیں میں شکر گزاریاں دے او اے ہنگ قلم پھرماں والا

آیا حق اے ادب شناسیاں دا میں احمد ادیب کھلان والا
رب شاعری دا جد حکم دیتا میںوں یار منور طان والا

کی رب دی شان بیان کرائیں جبڑا سارے جہاں بیان والا
اگو اک ای اوہ کاتب تقدیر دا اے کون حمایا لیکھ بیان والا

خود پانو دا رنگت کھیجاں نوں فیر خود ای طمان لان والا
پہلے آپ ای موت داؤ کھو دیجے فیر آپ ای خوشیاں وکھان والا

”مَنْ“ کہہ کے پہلے تھانیں کردا او سے نوں فیر مٹان والا
رُنگ رنگ دی اے جھلوک اُس دی او ذوالجلال کھلان والا

لا الہ دا کس بھید پایا او درحق تے اسماں والا
کیتی پیدا جھلوک بے انت اُس نے جن انس تے فرشتے ہاں والا

توں ای مالک ایں ایہہ ای امگان رکھاں
تالِ حمد دے تر زبان رکھاں

تیرے باعج نہ ہور مجبود کوئی
اسے گل تے سدا دھیان رکھاں

ذکر تیرا ای رہے زبان اُتے
وردِ دم میں یا بجان رکھاں

بَ س توں اپنی حقوق انسان تیری
چنگے مندے دی خود پہچان رکھاں

سدا چدا رہوان بھیڑی بولیاں توں
تالِ ذکر دے پاک زبان رکھاں

گمرا تیرے دے پھیرے میں لان لئی
ٹوپ بینے دے اندر ہر آن رکھاں

بے عمل ہاں سے بدکار ہاں میں تری مہر دا امیدوار ہاں میں
جمولی پادے اپیاں رمحاں ای جھاویں رکنا ای گنہ گار ہاں میں

بل پا آنما اے میجنوں یادِ مولا ، یادِ ماخی دی میجنوں رُلا وندی اے
اپنے عملاں تے جدوں لٹاگ کرائ ، ہوندا اپنے آپ توں شرمسار ہاں میں

تیرا وعدہ اے اپنے بندیاں نوں جھیڑے کرن تو یہ چنگ تالِ ول دے
پے کے بجدت میں ترفاں والگِ پھیلی ، تیری بخشش دا خواستگار ہاں میں

بھر دے کاسد میرا گداں والا شاخاں مار دے اپنے سمندریاں چوں
ہاقص عقل تے ہاں علم رپتا ، خالی ہندو پھردا قلم کار ہاں میں

تینوں واسط تیری ای قلم دا اے جس دی آپ قرآن چشم کھادی
لائق میری قلم دی رکھ رپتا ، تیری رحمت دا طلبگار ہاں میں

اب رحمت دا پسلے دی ڈسدا کی ، اچھے اج دی ہویا مایوس ناہیں
توں ای کریں سیراب نہیں ول دی ترے کرم دا غیر گزار ہاں میں

تیرے قبر توں سدا نیں ذر ذر کے
تیری رحمت دا سدا ارمان رکھاں

بگی گل آکھن دا نہ خوف ہووئے
جن کھن دی قلم ، زبان رکھاں

جس پاسے شیطان دا راج ہووئے
اُس پاسے نہ کدی وصیان رکھاں

جو ہر قلم دے میں وکھاندا رہاں
سب توں وکری ای طرز بیان رکھاں

وہل یار دا اچھے نیب ہووئے
آسمان ویچ نہ خور و غلامان رکھاں

ٹھاٹھاں مار دا بھر کدی شکدا نہیں
تیرا بھ کرم کدی نزکدا نہیں

مک جاندے نے دن حیاتی دالے
کرم تیرا تے کدی ملکدا نہیں

بھر جولیاں اوہیوں دی دینا ایں
جھرا در تیرے تے ملکدا نہیں

مینہ رجھاں دا سدا وسدا رہے
نوتا مہر دا تیری کدی شکدا نہیں

بسم اللہ توں ہمیڑا وی شروع کریے
اوہ کم تے کوئی وی ذکرا نہیں

چنان مٹگیا اُس توں ودھ ملیا
توں دین توں کدی وی حمدنا نہیں

نہیں ملتا ایس کسی ہور کلوں
تیرے ہنا تے کوئی دے سکدا نہیں

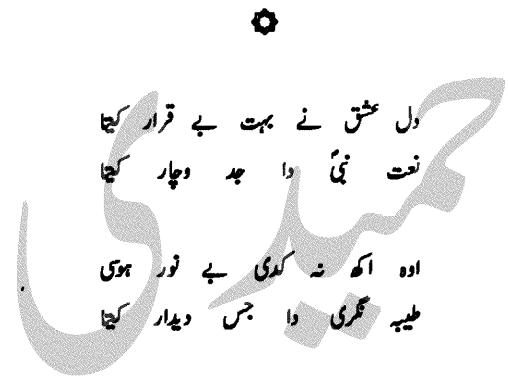
سو ماہاں توں ودھ کے پیار دیوبیں
بندے اپنے ہمیں کدی توں آکھا نہیں

نعت رسول مقبول

وکیہ وکیہ روپہ رجن اکیاں نہ
اوٹے رہن نوں دل اصرار کجا

رب راضی اے اوں تے جس ہے
نام نمی تے گمراہ ثار کجا

کراں میں وی تباں اُس نوں پیار آجھ
جنہیں سونہ نمی نال ای پیار کجا

کدوں آوے ٹکڑا مدینے دے لئی
میں دم دے نال انتقال کیا

ہو گیا لیاں تے اُس دا درود جاری
یاد نمی دی جد بیقرار کیا

اُس دی مثل دا ہور نہ کوئی ہویا ، اوہ بیمارا کی سارے جہان کولوں
رب ایساں کی نبی نوں پیار کردا ، اُسے لئی دو جہاں ہاں واتے

شہزادوں دے توڑے سب زور اُس نے ، کمزوراں نوں سینے دے نال لایا
دے کے درس اوہ پیار جہاں دا ، اُس نے آکڑے سر جھکا دتے

وکیہ اپنی توں پہلے اوقات اجھر ، کیوں لکھیں گا نعت رسول دی توں
بھجو سکے نہ پوری اوہ اچ بھر ، کوہہ سیاہی دے جہاں مٹا دتے

پڑھدے نعت رسول پند سارے ، بھللاں کلیاں نے راہ سجا دتے
ہر پا سے ای بھیلیا ثور اُس دا ، سارے جگ دے نصیرے مخا دتے

سرتے رکھیا اے تاج سرداریاں دا ، پالیا جامدے اے بشر نے ثور بھیرا
اور بھیلیا اے دلوں جہاں اندر ، دیوے عشق دے اوس جلا دتے

نمرہ لا کے اوس توجید والا نہت بھرک دے پھرود پھرود کیجے
کسیزی گناہ ہن کرم نوازیاں میں اوہناں جھون دے ڈھنگ سکھا دتے

الشتعالی ہے عاشق تے عشق اُس دی ، اُس دے عشق دے واقع بے قرار ہوئی
ویکھاں باغاں چ مسٹ ہوا بھر دی ایسے الگت دے جام ہاں دتے

بیار دے نکھے ایں وچارے الفت دے بیار
دینا کرے قول اسافون آکھے کوئی بیار

جیر کے دل عاشق دا جہری ٹوٹے کرے ہزار
نظریں آوے بخل دی پتی دو دھاری توار

بھی کڑی وانگوں ذخیرے لوکی آکھن بیار
بیٹاں ترے کر کے ملئے سمجھن لوک وگار

وچھے اپنا مل پاندے نیں لوک جاندے نیں لوک
کھوٹے دل دع مارے چکاں جسمان دا بازار

شوہاں تے ذمک مار کے احمد اپنا بیار جتاوے
باہروں بندے بکلاں درگے اندروں نکھے خار

حیدری

غزلار

غیر وگانے پچھے مان جہاں تے نہیں
کدی گھر نہ کر دے جے کجھ کہہ جاؤں

غیر کدی نہ پھیر کے مونہوں نوں فر جائیں
جے تینوں میں ول دی گل ان کہہ جاؤں

خورے ایہہ دیلا نہ ائمہ تھے آؤے
تحت گھری جے کول تیرے میں بہہ جاؤں

پھٹ دلائے کلیاں عی میں سہہ جاؤں
پیار کدی نہ کرنا ، ایہہ میں کہہ جاؤں

ذکھ دی ڈھپے ٹردا ٹردا تھک گیاہاں
نکھ دی چھاں جے طے کر دے بہہ جاؤں

پُوس کے اپنے بخواں نوں میں نوں وانگوں
بنا بھاری ہویاں نہ میں ڈھہہ جاؤں

گن گن تارے راتاں لگیاں مگر دیاں
اس توں کہیڑا وڈا ذکھ جے سہہ جاؤں

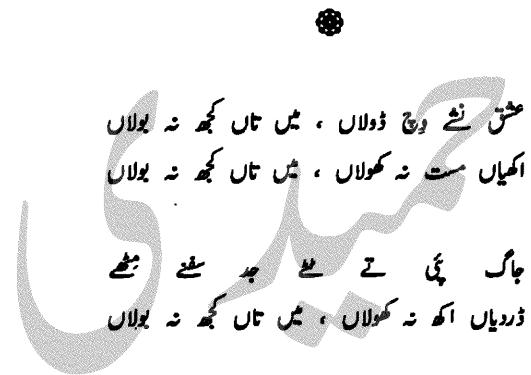
الفت دا چنگیڑا پایا ہور پواڑہ
وہ دی راکھ نہ پولان ، میں تاں کجھ نہ بولان

مار کے طعنے توکاں ، دل ہے چھلیا لوکاں
مونبہ اپنا نہ کھولان ، میں تاں کجھ نہ بولان

زل گئی جندی میری گھل گئی اخ ہمیری
ککھ گیاں دے روکاں ، میں تاں کجھ نہ بولان

اجد کئی سناواں ، وہ دا حال بھراواں
کھویں دکھ میں پھولان ، میں تاں کجھ نہ بولان

عشن نشے وہ ڈولان ، میں تاں کجھ نہ بولان
اکھیاں مست نہ کھولان ، میں تاں کجھ نہ بولان

جاگ پئی تے ملے جد ملنے ملھے
ڈرداں اکھ نہ کھولان ، میں تاں کجھ نہ بولان

گیت پہت دا گاما گیا ہے جھٹ ڈلاندا
مونبہ بھوکاں تال دھولان ، میں تاں کجھ نہ بولان

وہ وہ یار وسا کے بہہ گئے جدا لا کے
کدی نہ جنے کھولان ، میں تاں کجھ نہ بولان

P
A
K
S
O
C
I
E
T
Y
-
C
O
M

کر لوڑ مہنگا تیل ، ودھا لوڑ ٹیکساں توں
ہور دھمن سکھیاں بھکھاں ، کجھ نہ بولاں میں

ایک سی کوشہ بینہ نے ڈھاہ دتا
اگوں پھاں نے ڈھپاں ، کجھ نہ بولاں میں

مردے چاندے لوکی بھکھ توں پھاہ لائے
لاشان لکن رُکھاں ، کجھ نہ بولاں میں

بلی کھاوے قیبہ ، کتے پسکد کھان
بندے دے گھر بھکھاں ، کجھ نہ بولاں میں

آجھد کس نے شنتی تیری اتھے گل
ڈل توں گھیریا ڈکھاں ، کجھ نہ بولاں میں

ازلاں توں راہوں مکاں ، کجھ نہ بولاں میں
تمکھ سکھیاں نے اکھاں ، کجھ نہ بولاں میں

لٹک جانے مکا کے پاری اولے اوہ
جماتیاں مار میں مکاں ، کجھ نہ بولاں میں

کمپ ہمیرا رات تے حمیاں یاداں نے
ڈکھ سکھیاں نے اکھاں ، کجھ نہ بولاں میں

منٹ بڑی چہ بڑ کے لے گیا بڑ توں
کراں ڈعا نہ تھکاں ، کجھ نہ بولاں میں

ول بچل چہ بھاں یار گواچے توں
ربیت عشق دی پھکاں ، کجھ نہ بولاں میں

کیوں کھل بھر رہنا ایں
اک پیار لڑی وچ تل جاندا

جھٹ کول تیرے بہہ رو لیندے
اک بھار والاں توں مل جاندا

بے رک دیندا جھٹ بر سائے
اجد وی پیار چہ مل جاندا

دل داعُج مکلاں دے کبل جاندا
جے توں ہی سانوں مل جاندا

ایں بلکھے تیرے پیار دے سان
جی لیندے جے توں مل جاندا

ایں تیرے دن تے روتا ہی
توں اچ جاندا یا کل جاندا

کیوں ذری ذمک بنا بیٹھا
جے توں وی اسان وچ تل جانا

بھی گل نوں ڈل نال جوڑ رکھیں
 خیالِ خن دالے سدا مور رکھیں
 اس توں وی وڈا کیہہ کھوٹ ہوئی
 مہر بھریا ڈل ایبہ توڑ رکھیں
 ساڑی وکھ ترخ تے فر جہاں
 فخر اپنا ظلم دا مور رکھیں
 اسماں اس دے نال وفا کیتی
 رخ فتن دا توں وی مور رکھیں
 میں بیڑی دا پتوں توں پھر سیں
 آمد کری اوہ بیڑی نہ بوڑ رکھیں

کدی ہجو بن کے مپکدا اے دل
 کدی ہجو بن کے اگ بھر کدا اے دل
 کدی چپ کر جاندا اے خورے کیوں
 فیر ہولے ہولے درکدا اے دل
 فیر تھپن نال وی تھپہا نہیں
 چد گھیاں دا گلوں مہکدا اے دل
 تیرے ملکھوے نوں چد وکیہ لوے
 جن بن کے فیر چکدا اے دل
 چد پی لوے تیریاں اکھیاں توں
 یا نشے وع فیر ہمکدا اے دل
 تیرا گواہا اچھے نہیں لھتا
 کے ہر دے سینے درکدا اے دل

آکھے یار نہاراں تاں موڑاں گے نہ
خلا وصل دا شیشہ تاں جوڑاں گے نہ

تیری یاد سدا اے بینے اندر
اُس یاد توں دل نوں موڑاں گے نہ

بھاویں ملن گے تیرے توں لگھ سہنے
ساتھ تیرا تے کدی دی چھوڑاں گے نہ

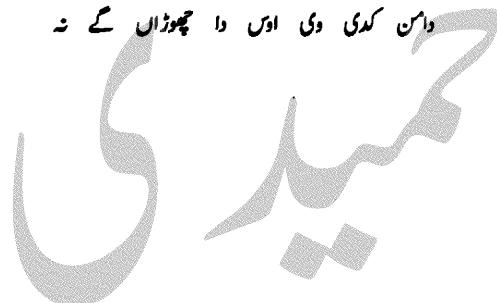
ایہہ عمر تاں بھر چ لگ جائی
در اوں محبوب دا چھوڑاں گے نہ

دل بخشی حاسد ہنکاری
ایہہ بلاقاتاں کس کاری
ش حرام حلال تمیز روی
فیر دین زکاتاں کس کاری
جد اپنے اندر بے عملی
غیراں دیاں باتاں کس کاری
ہر بندہ بندے دا ویری
ایہہ اپیاں ذاتاں کس کاری
جس س کے ائمہ دن کنھیا
ادہ جاگے راتاں کس کاری

تیرے خن دی ہوں مثال ناہیں
ہوں مثال دی کوئی اساف لوزان گے نہ

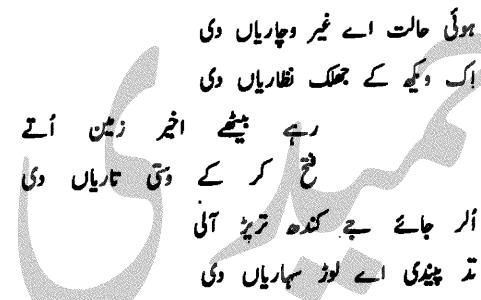
سخنے ایں جھیڑے تل مل دیکھے
مونبہ انہاں توں کدی موڑان گے نہ

آجھ جیس دے نال اساف ٹر پیئے
واہن کدی وقی اوں دا چھوڑان گے نہ

رات جائیاں والی
گھپ سیاصلیں والی
درد واٹاون آئے
تینت بھائیاں والی
سب توں ڈدھ پلاوے
فترت گائیاں والی
ٹوکاں نال بھری اے
شام شہباذیاں والی
بھر نے ٹھنی کجا
خل اے نایاں والی
چنگا کی نہ ملدے
اوہ رات جدائیاں والی
راز توں رکھیں تیری
عادت نایاں والی

ہس کٹ کے سب گنو یہڑیا
فیر اودہ پاری کس کاری

نہ رب بھا نہ یار ملیا
ایہ عمر گزاری کس کاری

نہ شکھ دا ساہ نصیب ہویا
ایہ دولت ساری کس کاری

جو ہوئی نہ فیر آباد کدی
اوہ اپنی ماڑی کس کاری

ہوئی حالت اے غیر وچاریاں دی
اک دیکھ کے جھلک نظاریاں دی
رہے بیٹھے اخیر نہیں آتے
دیج کر کے وقت تاریاں دی
اڑ جائے جے کندھ ترپیں آلی
تہ پینی اے لوز سہاریاں دی
دوکے اپنے ول توں اسماں کما بیٹھے
جمولی بھری اے لال انگاریاں دی
پلے جو دی سی اسماں گنو بیٹھے
مخفی محبت تاں فیر دی ماڑیاں دی
ڈب گیا دیج اودہ دریا ابھج
جس کستی نہ قدر کناریاں دی

اوکھت تے جس مونہ پھر لیا
اُس یاری کس کاری

اسیں اپنا آپ گنو بیٹھے
کہن جان جے داری ، کس کاری

ہر فرض نوں جے پاپل کیجا
فیر سند داڑھی کس کاری

جہ جذبہ شہادت جاگ پوے
فیر جان یاری کس کاری

چل آجہ نوں آزما لوئیے
فیر اُس دی یاری کس کاری

سوہنے نکھ تے لکھ غذاب ہوندے
جد عاشق بے حد حساب ہوندے

دنیا اپنی ہی اپنی دسا کے تے
ول ملن نوں کیوں بے تاب ہوندے

آیا جد وی تیرا خیال سانوں
اسیں بخواں دے وچ غرقاب ہوندے

کدی چایا نہ توں بنام ہو دیں
ورنہ ملن دے کئی اسباب ہوندے

اسان پیار نوں قصہ نہ بن دتا
ساؤئے نال بدنام جتاب ہوندے

بھانویں کتاب وی جان امیر آں میں
تیرے در دا اک فقیر آں میں

اوں خُن نوں کیوں میں محل جاداں
جهدی یاداں دا ہویا اسیر آں میں

جتنے خُن تے عشق دا میل ہوندا
اوے منزل دا اک رہ گیر آں میں

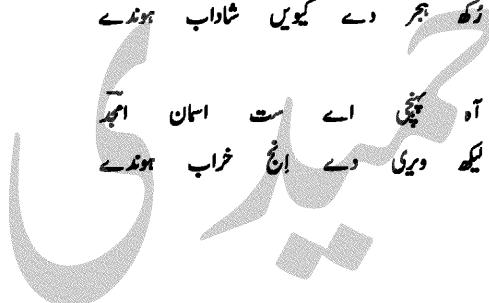
کوئی خواب اے میریاں نیندراں دا
اوں خواب دی خود تغیر آں میں

کدی آکے آنہ آزاد کر دے
کمرا عشق دی پا زنجیر آں میں

ایہ جدائی نہ کدی طویل ہوندی
ساؤئے ویری نہ تیرے احباب ہوندے

رب ولوں ناں بہتری جے ہندی
رُکھ بھر دے کئیں شاداب ہوندے

آہ بیٹھ اے مست اسان امہر
لکھ ویری دے ان خراب ہوندے

موت دا پنکا سر توں لاهے
شوٹھے وچ جیاتی پائے

تیری آس نکلی بیٹھاں
کدی تے آکے جھاتی پائے
اونہاں دے ہتھوں ڈھنگیا کیا
پ چنے یار جیاتی پائے

چومنصرعہ

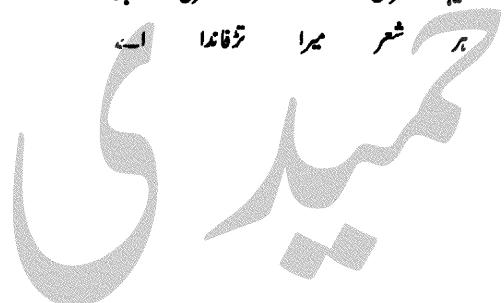
طوطیاں دا گون اکھیاں والے
نکج دے اچھے ساتھی پائے
کر مزدوری نہ کئے گئے پائے
گمر وچ چھے ہاتھی پائے

میرے ہایاں نوں آڑاندا اے
اوہ غم دے تیر چلاندا اے
اوہ جس توں قبر پلاندا اے
فیر اوے نوں دفاترنا اے
اوہ ہاری بازی پتھ لیندا
کوئی محلیا قرض پکاندا اے
اوہ کے غریب دا کھس کے تے
فیر لقہ خود کما جاندا اے

اوہ سڑدے بلدے اکمراں چ
میری سوچ نوں اگاں لاندا اے

مری راہ وچ چکو ہجوان دا
ہر راہی نوں ٹلکاندا اے

ایہ غزل اے درد بھری ائمہ
ہر شعر میرا ترقاندا اے

کر جاندا ہے کجھ اشارت ائمہ
تیرے نال نہ ہوندی شرارت ائمہ

کلبہ رہ گیا ایں جہاں منراں دے وچ
توں آپے اوہ چڑی عمارت ائمہ

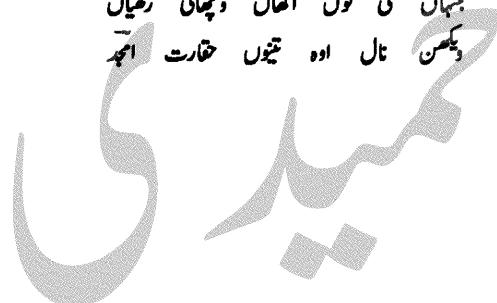
سُنگ بھڑکے جہاں لئی چان ماری
کس کم دی اے تیری امارت ائمہ

سُنگ بھڑیاں دے جوا نال فریا
رہ سکی نہ اُس دی طہارت ائمہ

اکھاں رو رو کے اونچ بے ثور ہوئیاں
تیری پڑیے ہاں نکجھ عمارت آحمد

قدم قدم تے لکھ بھارتان نیں
کون بجھے گا تیری بھارت آحمد

جہاں لئی توں اکھاں وچھائی رکھیاں
ویکھن نال اوہ تینوں خاتوت آحمد

دھچ کے دین نوں کھاون والے
لوکی آکھن اللہ والے
بھیاں بھیاں گلاں کر دے
لئی کھلوٹے زبر دے پیالے
یار نوں وی تے ذیری نوں وی
ڈگن سپ دو مونہاں والے
پھردے پا محباں متھے
جہاں دے کرتوت نے کالے
مونہاں تے لاھول نے پڑھدے
اندروں ایسے شیطان دے سالے
قچ کے رہتا آحمد مرزا
تیرے بھماں دے ایہ پالے

سپاں دا گوں ڈنگدے لوکی
کولوں شوکدے لکھدے لوکی

کیوں نہ چین دیندے لوکی
ہر شے کھدے مکندے لوکی

راتلیں سون نہ دیدے لوکی
رولا پاندے کھنڈے لوکی

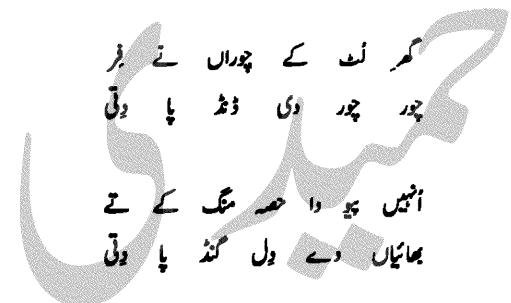
گھر دیاں نیاں سب ہل کھیاں
بھائیاں نے جد وٹھ پا وتنی

گھر لند کے چوراں نے فر
چور چور دی ڈھڑ پا وتنی

انہیں پیو وا حصہ منگ کے تے
بھائیاں دے ہول گندہ پا وتنی

دھی ماں لے گئی ، پتھ پیو نوں
ایہ بڑھے دیلے وٹھ پا وتنی

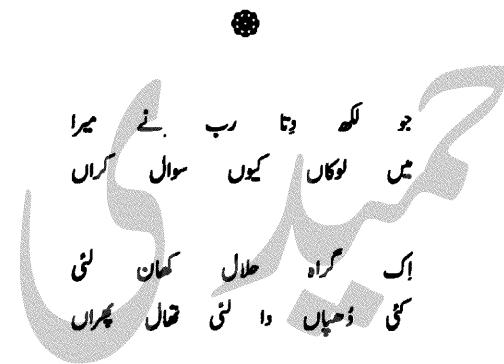
میری کوئی بن کے بھرنے
میرے یئے ٹھنڈہ پا وتنی

کجھ پڑاں تمیری یاد دیاں
کجھ اپنے درداں ہال پھراں

میتوں بنا کی پر وچھر گیا
ایسے سوال میں کس دے ہال کرائ

چپ سادھ کے دیلا کٹھ اتھہ
کوں دوجیاں نے بے حال کرائ

جو لکھ دتا رب بنے میرا
میں لوگاں کیون سوال کرائ
اک گراہ حلال کمان لئی
کئی ڈھپاں دا لئی تھاں پھراں

جہاں ہال میں کھیل جوان ہویا
لئی یاداں بینے ہال پھراں

تمیرے وچھر دا ذکھ مار گیا
رو رو کے میں بے حال پھراں

پہنے تے کچھ ہر کہاں کی ہن کہاں ایں ہر
اکی بھیل گل تے بولیں پہلے کریں توں غور

کردا پھرنا این لکھ تھیاں پڑے نہ تھرا زور
کسی ہوئی کدی نہ بدے ڈھا کریں توں غور

کھاں واعظ ملاں دے سن لے پڑے لے ذمیر کتاباں
بجا دیں کچھ لگاں اس دیاں فس بڑا منہہ زور

دن دہارے ڈاکے پینے گل گل وچ خون
نکھ نئے کوئی اہ کے دی ہر پاسے کچپ شور

ہر بندے دی اپنی قیت وکدا ہر کوئی مول
بے مل رہیا اتھر لوگاں مل پایا کچھ ہر

متاں ہو نیاں مغلیاں اُس نوں کھر اے میرا ذیما
آیا سی ملن گواڑن نوں ، ناں گ گیا پہ میرا

تو جانا کی تے جا بھرا ایسیں آسائیں لایاں
سانوں دن بتا ترے یاراں جو ہے کم پانا تھا

ای ڈنگے گئے کسی داری اپنے جہاں توں ڈاہنے
ایہ دوش اے ساڑی قسمت دا ناں لوویے فیر کھوں تھا

کدی مکل کے جھانی مار لیدوں میرے بوہے ویکے بھالے سن
محجور تھوں دل شید کرے ، تے بدل جائی دل تھا

ایہہ ساڑے دل دی سادگی اے ایں مول امیداں لا پیٹھے
دلی رشتے اتھر عجیب ہندے دل ڈیکے تھوں میرا

ووں کجھ نمازیں پڑھیاں
تیری اک دی کم نہ آئی

توں ساری عمر کلایا
اور کچھے گئی کمائی

توں فیض وی کیوں پاندا
تیری نمیاں نال اشنازی

جد ختن دی سولی چھیا
تم بنا درد دوائی

جیا بوجھا بھاری آنہد
اج اونہے عزت پائی

اچ اوہی صدی رنجائی
مینوں فیر وی عتل نہ آئی

جس دھیرے کندھ چھائی
اوہ میرا کی ماں جائی

ہر کم چ کیڑے کڈے
ایہ سس نوں سمجھ نہ آئی

جس خاطر دچڑے مانے
اوہ نکل بیٹا ہر جائی

جو گمراہی عزت بُنیا اے
اس بُندے دا وی مان رکھیں

ایہہ جیون سفر اے جگل دا
توں تھوڑی وچ تیر کمان رکھیں

اک ہور عدالت اپنی اے
اس دا ہی خاص دھیان رکھیں

اتھہ ہاں سدا توں تیرا اے
توں یاد ایہہ میری جان رکھیں

بُت گلی اتے جان رکھیں
دل دلیں اتے قربان رکھیں

ایہہ پینڈے اوکھے لئے نیں
ہولا بر تے سامان رکھیں

دشمن نیں چار پھرے ای
پک کوں آپ چان رکھیں

کل کی ہو دے کجھ غیر نہیں
پر کل دا خوب دھیان رکھیں

خدا پلے جو کجھ بھتنا ای
اتھہ پاؤں نکا نان رکھیں

کی سودا پیار محبت دا
چل سکدا کوئی زور نہیں

ول نٹ کے جیسا لے جائے
اوہ ہوندا فر وی چور نہیں

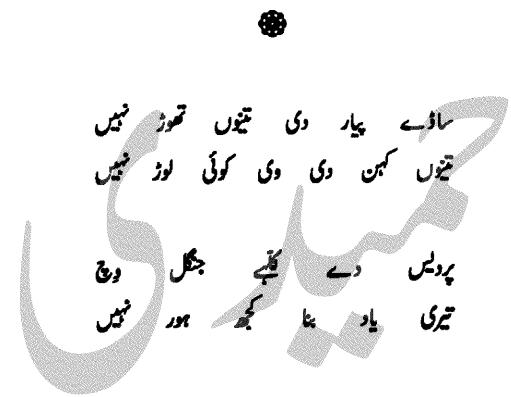
جس نے وی ابھ توں لدایا
اوہ اپنا کی کوئی ہوں نہیں

ساقے پیار دی تینوں تھوڑے نہیں
تینوں کہن دی وی کوئی لوز نہیں

پردیں دے کئے جگل وقع
تیری یاد بنا کچھ اور نہیں

دکھ س کے تیرے بھر دے وی
اسیں پایا کچھ وی شور نہیں

خود ڈکھ دی اگ وقع بلدے رہے
کدی کجا جگ توں ہوں نہیں

بے توں جست گھری لئی ساڑے کول کدی رُک جانا ہی
روز روز دا روٹا ساڑے دل دا نک جانا ہی

دل دے بھاٹے نوں میں کجھ سنبھال کے رکھدا رہنا
انہیں اک دن آپے ای تے ہولے جنے مرک جانا ہی

مُخاں بھر بھر وہیاں میں تے پیار دی جھوپی توں
کدھک پوری پیندی اک دن انھیں دی نک جانا ہی

بے قدری تے چپل چپل میں دی لہو دی اترہ روپیا
کیوں سہداں پاد بخیل ، سکلے وگون شک جانا ہی

میرے وگون توں دی جگل ذیپے لائے ہوندے
پیار دی خاطر اچھے میں دی آکے جھک جانا ہی

ہر دیلے اوہ دل نوں دکھائے جانے نہیں
فیر دی اوہ سافوں یاد آئے جانے نہیں

ایہ عام مسی دا تیرے آدن تے ہے
ایے دیلے تے مکمل کھلائی جانے نہیں

دل دے نہن تے اکھ نہ بھی ہوئی
ہمدیاں دی تے اقروہ بہمائے جانے نہیں

یاد تیری نوں دل دی درگن بٹایا اے
ساڑے جنے دی یاد آئے جانے نہیں

میرے ہایاں تے ہرگز نہ جا آتھ
ہس مس کے دی بھو چھپائی جانے نہیں

پاک سوسائٹی ڈاٹ کام کی پیش

یہ شمارہ پاک سوسائٹی ڈاٹ کام نے پیش کیا ہے

ہم خاص کیوں بھیجیں:-

- ❖ ہر ای بک کا ڈائریکٹ اور رڑیو میل انک
- ❖ ڈاؤنلوڈنگ سے پہلے ای بک کا پرنٹ پر یو یو ہر پوسٹ کے ساتھ
- ❖ پہلے سے موجود مواد کی چینگ اور اچھے پرنٹ کے ساتھ تبدیلی
- ❖ مشہور مصنفین کی کتب کی تکمیل ریٹچ
- ❖ ہر کتاب کا الگ سیشن
- ❖ ویب سائٹ کی آسان براؤسنگ
- ❖ سائٹ پر کوئی بھی بک ڈیڈ نہیں
- ❖ ہائی کوالٹی پی ڈی ایف فائلز
- ❖ ہر ای بک آن لائن پڑھنے کی سہولت
- ❖ ماہانہ ڈا ججست کی تین مختلف سائزوں میں اپلوڈنگ پریم کوالٹی، نارمل کوالٹی، کپریسٹ کوالٹی
- ❖ عمران سیریز از مظہر کلیم اور ابنِ صفیٰ کی تکمیل ریٹچ
- ❖ ایڈ فری لنس، لنس کوییے کمانے کے لئے شرکت نہیں کیا جاتا

We Are Anti Waiting WebSite

واحد و بیب سائٹ جہاں ہر کتاب ثورنٹ سے بھی ڈاؤنلوڈ کی جاسکتی ہے

➡ ڈاؤنلوڈنگ کے بعد پوسٹ پر تبصرہ ضرور کریں

➡ ڈاؤنلوڈنگ کے لئے کہیں اور جانے کی ضرورت نہیں ہماری سائٹ پر آئیں اور ایک ملک سے کتاب ڈاؤنلوڈ کریں

اپنے دوست احباب کو ویب سائٹ کا انک دیکر متعارف کرائیں

WWW.PAKSOCIETY.COM

Online Library For Pakistan

Like us on
Facebook

fb.com/paksociety

twitter.com/paksociety1

چور کے پتھر نہ کیوں وگدی
ٹھنڈا تیسہ اُتھ فرباد سی ہونا

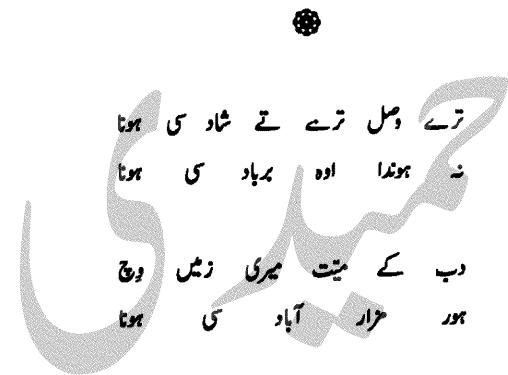
تال دعا بجے مان دی ہوندی
کدی نہ بخش برپاد سی ہونا

رکھدا بجے ایمان خدا تے
نہ اچھہ ناشاد سی ہونا

ترے وصل ترے تے شاد سی ہونا
نہ ہوندا اودہ برپاد سی ہونا
دب کے بیت میری زمیں ویچ
ہور ہزار آباد سی ہونا

اُجڑیا جو دی تیرے احتلوں
اس نے کی آباد سی ہونا

سوئے دے بخیرے دا قیدی
اُس نے کسہ آزاد سی ہونا

مری رہاں دے وچ کنڈے نیں
کی بھلاں دی سوقات ہوئی

اوہ کدی نہ مینوں بھل سکدی
جو پہلی سی ملاقات ہوئی

میں ساری راتیں مجھدا ریا
تیری آکھاں دی برسات ہوئی

جد جگل دے وچ رات ہوئی
تے رستے وچ برسات ہوئی

نہجواں دیاں جھڑیاں لگ کیاں
اُس نال میری بات ہوئی

شیا ایں اُس نے آٹا اے
ہر رات میری شبرات ہوئی

میں چاک گریاں ہو بیٹھا
کی حالت ایہہ دن رات ہوئی

مون ڈکیا نہ جائے دوچی واری
فیر کاہبے امیداں لائیاں نے

اوہدا وڈا جرم غریب ہوتا
لوگاں دیتاں جھوٹ گوئیاں نے

تو لگ چپ آجہ دن کڑ لے
تیریاں کیتیاں سب بخلایاں نے

شندی چھاں دا نوتا پٹ کے تے
اوہبے بوبے باریاں بنائیاں نے

امروں باہروں لا کے چترے
چویں پاسے کندھاں چھائیاں نے

ڈر چپ کے اوہباں مناخاں تھیں
لائیاں جھاں پیار دی چھائیاں نے

آنھاں سکیاں دے سگ دا فیدہ
جھاں کدی نہ توڑ بھائیاں نے

پندھ عیاں مکھاں دی چائی پھردے آں
محراب دی تھے سجائی پھردے آں

جس محل تے روکاں دی لائی رکھیاں
اوہ محل دی آپ سنائی پھردے آں

اساں کلموئے کلبوت اتے
نویاں کلیاں کرائی پھردے آں

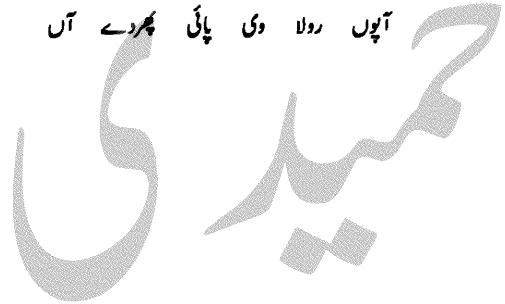
ہر چورے دے اتے دوبے چورے
کئے اساں سجائی پھردے آں

ڈھنگے نوں گاں دوہ کے چالے
اپنے بینے نا وی لا لے
اوکے پینڈے ، کنپ بھیرا
سانوں وی توں ٹالل رلا لے
غمدا کھا کے ڈھنگ نہ جائیں
کے نوں اپنا ہتھ پڑا لے
ایں گناہ دی گھری توں
کدی توں اپنا آپ بجا لے
چے لوکی پھائیاں چھمدے
نہماں توں توں جھے لالے
جھرا مرن دا دھوئی کردا ہی
کدی اس نوں وی اڑا لے
زہر ظلف دا ٹکدا ناہیں
اچھ پاویں فیر ڈھا لے

ای پتی اوکاں چکاں نوں
دوچے دے سر لائی پھردے آں

مونہبوں کلہ دی حق دا جاری ہے
کچھے بھرا دی دبائی پھردے آں

درس آجھد نوں چپ دا دے کے تے
آپوں رولا دی پائی پھردے آں

تحتے خن دے کاروبار ہوندے
أنتے جسمان دے بازار ہوندے

رب کے ایہ جم دی صاف رہوے
بھت لیڑے نہیں داغدار ہوندے

جوہرے راتیں بلحے ای سو چاندے
اوہ نیک تے ایکاندار ہوندے

گھٹ ناپ قول کے ویجن وائلے
اویعی دڑے ساہوکار ہوندے

جہاں لگ بھپ کے سب عمر کی
فیر اوی نے جاندار ہونے

سب بہنڈ مرای تے کنگر
اج کل ایہو فکار ہونے

تھے نقل ، اصلی بن وکدے
ادہ وسدے اج بازار ہونے

جد کرے اصول دی مل اچھے
فر منٹھے ترے کاروبار ہونے

دل دیکھے ہے تم زمایاں دا
فر بھجے گا کرم زمایاں دا

وکھ سہ کے دی مسکامے رہے
جہاں رکنا ہی بھرم زمایاں دا

وکھ کے میریاں بخواں نوں
دل ہویا نہ نرم زمایاں دا

ن پیار دے چم نوں معاف کرے
ایہہ رہیا اے دھرم زمایاں دا

جہاں ہاتھی دند جا رکھے
ہویا انہاں تے کرم زمایاں دا

چلگی گل نوں کہنا ضروری اے
نہیں تے پچ رہنا ضروری اے

جھرا ول دی کتاب تے لکھیا اے
اوہ یار نوں کہنا ضروری اے

ایہ رہت دقا دی بھر دے وق
ہس ہس کے سہنا ضروری اے

جتنے سوچ تے پھرے گ جاون
اوتنے پچ رہنا ضروری اے

بے فیض بزرگان تھیں پانا اے
جنت گھری لئی بہنا ضروری اے

میں کچھ گھرے تے آجائندی ہے پار بلاندا اک واری
میں قتل دی اگ وی سہہ جاندی ہے نال اوہ آندا اک واری

ایہہ پھلاں ورگی جند میری توں کٹھیاں وق اے روں وقی
میں کھروڈی مکمل دے واںگ جے بخوبیے بدل سناندا اک واری

توں لُک لُک مینوں وہندا سیں تینوں کمہ سی ایٹھی مجبوری
اوہ کون سی روکن ٹوکن لئی جے کول توں یہندا اک واری

ہن توں وی کلیاں روؤیں گا تے میں وی بہہ گرلاواں گی
جد دیلا سی توں اُس دیلے گل دل دی کہندا اک واری

میں کدی وی ڈولی نہ چھمدی پانہ پھر کے اتجھ تھی میری
اکھاں وق اکھاں پا کے توں جے یار جاندا اک واری

تیری جھوٹی چہ بیار اے خار نہیں
پیش عمل ، غازی گرفتار نہیں

مینوں بھروسہ اج وی بیار تے ہے
اہے تیرے والگوں تکوار نہیں

کیوں پئی دلیلے دی زخمی نہیں
جے دلیلے دی رفقار نہیں

کھودے رہن دل وچ مکمل ترے
آئیں عشق دے وچ گرفتار نہیں

بدل والگوں ہر تھاں وسدا رویں
ہوویں آجھ جیا گنگھار نہیں

جتنے شراب دی سستی ہو جاندی اے
اوچے عزت سستی ہو جاندی اے

جتنے دل دا قرار بدل جائے
اوچے آباد بستی ہو جاندی اے

تیریاں اکھاں وچ جد دیکھاں میں
خورے کیوں سستی ہو جاندی اے

سپاں دی بستی وچ رہ کے
موت دی سستی ہو جاندی اے

جنہوں ہو دا پیہہ بدل جائے
اوہدی آجھی بستی ہو جاندی اے

دین پھیلانا کم جہاں دا ، روکا لا کے خوش ہوندے نیں
چند نکیاں دی خاطر بھیزے دین دکا کے خوش ہوندے نیں

اکھ مچولی کھید کے غلام اپنیاں تقدیریاں نال
اج زوراں دے نئے تھیں سانوں او ستا کے خوش ہوندے نیں

جیسا کریے دیبا بھریے کون دتے سودائیاں نوں
اپنے شنے دے کوئی دفع سگ سجا کے خوش ہوندے نیں

مکل نہیں ہی کم جہاں دا ، اگ لادوں تے مٹے نیں
اپنا جھوٹی آن دی خاطر شہر جلا کے خوش ہوندے نیں

اپنے دلیں دی حالت ویکھاں اقرو ڈل ڈل پیندے نیں
دل بخلان نوں کہندے امجد اوتھے جا کے خوش ہوندے نیں

کوئی کی جانے میں عشق چکنگ ناکام ہویا
نہجڑ دی کئی تے مفت دفع بدنام ہویا

وہل توں پیاری سی سانوں عزت تیری
مونہہ بیتا اپنا تے بے زبان ہویا

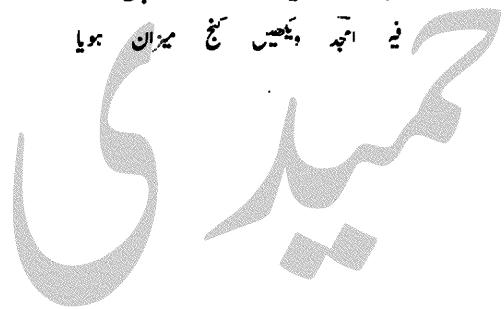
اپنا کہہ کے جہاں تے سی ماں کجا
بن گئے دیری انچ جہاں جیران ہویا

میری غربت دے مارن طختے اوہ
اسکی لگی سوچ تے پیشان ہویا

جتنے ہوندا خون عزت والیاں دا
اوچے ازل توں پیار قربان ہویا

جس تے دیا قلم کینے لوگاں دا
اس تے رب سدا میربان ہویا

تجھے تے دیا لگدا اے حباباں تے
فیہ آنحضرت مکھیں سخن میزان ہویا

پہنڈا توں اغ مکا لیندا
ساقوں وی نال رلا لیندا

نہ شکر کھا کے ڈمیہ جاویں
کھڑیاں نوں بانہہ پڑا لیندا

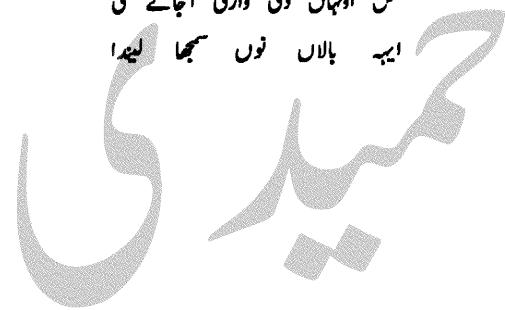
چے ہی چھائیاں چڑھدے نیں
ہونٹاں نوں تالے لا لیندا

اس میلے نے فیر نہیں گلنا
کچھ توں وی جھوپی پا لیندا

راہ دے وچ گھپ انہرا ہے
کوئی دیبا ہال ہی چا لیندا

کر فلر نہ ڈھیاں بھراں دی
ڈھیاں نوں جھوپی پا لیندا

کل اونھاں دی واری آجائے گی
ایہ بالاں نوں سمجھا لیندا

آزاد نظماء

فیر میں ستاریا!

نجدی نویں نویں لودج
ملاں دی آذان تے گڑاں دیاں بائیاں
اکھیری کل گئی
پاہر تارے پیاو یکھنا
کرنے والی باری وچوں
ادھاشتیا ادھاجا گدا

شہر دی سنتی دے منارے پیاو یکھنا
محدری الگی چوں بڑھے بڑھے لوکی
ہولے ہولے کھنکدے
ثری باندے سنتی دل
کھوٹیاں دے لئے سہارے پیاو یکھنا
بند کھا باری نوں
میٹ لیاں اکھیاں
فیر میں سو گیا
خاباں وچ کھو گیا
ملاں دی واچاں گڑاں دیاں بائیاں

ڈورڈور ہوندیاں گھیاں
اندر دے شیطان نے
سرہانے میرے بہکے
دل وچ لہکے
لوری میں دیندار بیا
ہولے ہولے کھندا گیا
ہلش بہتا و جلا اے
تیرے بڑھے ہون دا
نجری نسون دا
ہن توں سو جا
خاباں وچ کھو جا
اوہبی گل من کے
فیر میں سو گیا
خاباں وچ کھو گیا

خورے کیوں؟

دیوں نہیں سرچاں دی دھونی
ایہہ جن بڑا خالم چھٹیاں توں
ایہہ جیکاں اس تھن دیاں نہیں
تھی فکر نہ کرنا!
اں جن نے ہیدے ہاتھوں سرنا
بھے باریاں بن کر کے
چلے کنیا آئی رہاں نہیں
جو ان کڑی ہی سہے نہیں
بھر دیاں کرنا تھاں توں
بڑھے مانپے جوہرے مرگے
بھر ہواں دی جب توں بھر گئے
کئی پھری گئی اے جی
ذیباں تال کی اودہ مرنی
ایہہی محنتی
خورے کیوں؟
جن دے تال اودہ آپ دی مرگی

میوں ڈرگدا اے

میوں ڈرگدا اے
خبراءں دے چیاں توں
جھر لے ہوں اکھے جانے نے
انہاں توں پڑھ کے ہن
میوں ڈرگدا اے

دل کماندیاں سپاں دا گون
تھمدیاں بیرے لکھرائیں
انھم گیا میرا بھروسہ ہن
انہاں سادھوں فقیر ایں توں
دین دے تاں توں دھوکہ دیوں
سدھے سارے ہو لواکاں توں
کون مارے گا آکے ہن
لہو پیندیاں جو کاں توں
انہاں ویچ رہ کے ہن
میوں ڈرگدا اے!

میں تھک گئیاں آں

ساری جیاتی تیرے اگے میں جھوٹ بولتا
لوگاں دیتاں پھر بھر گکاں
تیرے لیئے میں گھٹ تلیا
یاد کے دی آندھی ہی
ناں تیرا میں لبید ہی
کلبوت میں تیتوں دے رکھا
سماہ ہور دے نال دالبید ہی ہی
اسے وجہ ہی لنگ گئی جاتی
کسی دی یادوں سینے لا کے
جا گئی ساری ساری راتی
ہن کچھ سوچ ایہ آندھی اے
سیتوں بڑا لاندی اے
جاتی دے ایہ بھوٹے پینڈے
فرز کے میں تھک گئیاں آں
اپنے آپ نوں وحک دیندے
ہن تے میں بک گئیاں آں
میں تھک گئیاں آں

اوکھے پینڈے !

لباس فری، تکب ہميرا

بوجہت اوکھا کی پینڈے امیرا

تیری یادوں انگلی پھر کے

راتنی ٹریا، ہو یا سورا

کدیں نہ مخلیا کھمرا ترا

تیری دعا دیاں پھر کی راہوں

اُس نوں میں کنج چھوڑ کے جاؤں

پر دیں دی تی ڈھپے دے وچ

تیری جھوٹی دیاں ٹھنڈیاں چھاؤں

میں کنج ٹھل جاؤں؟

اج بہکے لوگاں نوں میں

تیرے پیار دے گیت ساواں

مچکن تیری یاد دے تارے

ہن تے میری سوئیے ماۓ

اوکھے پینڈے لنگ گئے سارے !

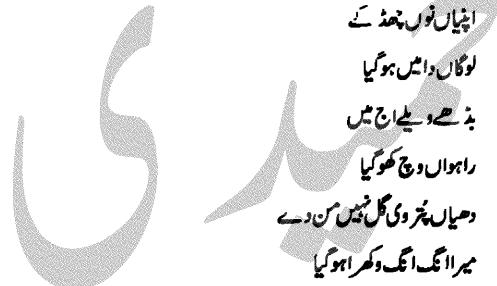
ہن کیہے ہوناے !

تھک کے میں فیر بخوئے ای بہ گیا
چپ کر کے ہر سوں میں سہ گیا
پالی دھنے لگے ہن کی ہوناے !
اکیاں ہیٹ کے نہیں دے دوچ
لکھے بہ کے روناے

گمر توں ہی ہدڑیاتے اوچی رات ہی
گمراہیاں ہاں اوہ آخری ملاقات ہی
پھن پردیں میں پیسے کھاندار ہیا
دن راتیں میں پیسے کھاندار ہیا
مخل جیز میں اپنے بھیاں ہوں

اپیاں ہوں جھٹے کے
لوگاں دا میں ہو گیا
بڑھو میلچ میں
راہواں ووچ کھو گیا
دھیاں بھر دی گل تین سن دے
میراں گم اگک وکھرا ہو گیا
سوچاں ووچ بہ گیا
اکلا میں رہ گیا
ناتھے
نای اوچے
کوئی دی شرہ گیا

ابا کدی نہ ڈھھا!

میں کس امید تے جیوال!

میں وی تینوں دیکھا نہیں
توں وی میتوں دیکھا نہیں
فیروزی میرے دل دے وج
تیریاں یاداں نے
تیریاں ای خیالاں نے
چلا گیا توں
میرے آن تو پہلے
کاش میں آبادا
تیرے جان تو پہلے
کیڑا عجب ای کیل ساڑی تقدیریاں نال
کے دا زوٹنیں چلدا فیر تیریاں نال
توں تے جاستا ایں غشی نیندا و پاپ!
میں تے ساری حیاتی بہنے کے
گلیاں روواں گا آپون
سنائ جدنال بیارا گئے کنائ توں مٹھا
ابا لہا کردار و وادا، ابا کدھی نہ ڈھھا!

میرے سینے ملدے بھانجز
میراواں لوں سڑا ملدا
میں کیوں سہواں
میں کس امید تے جیوال

اوہ پھیاں توں پھاون خود سینے گولیاں کھاون
مکھے پیاے لوکی
اک اک بوندوی خاطر
عز تاں دی قربانی دیون
ہر ٹلموں سہندے جاون
موفہوں توں لگایا الہ ڈھھ کے مٹا
میں کیوں سی جیوال
میں کس امید تے جیوال؟

یاداں!

ابسچ سچ ہتھی چلا جاندای
وڈا جا کے ریڑھی توں دہی بھلے کھاندای
ٹکا کوٹھے چہ گندیاں اذاندای
میں بے بے دی جھولی ورچ جاہیدای
لکھاں میل دور گھر توں بن بہر کے
راتیں دیاڑی پواڑے ہن سہہ کے
ایا، بے بے، وڈا، نکاہت یاد آندے نیں
دیاڑی دودوواری نیمیں یوں روائے نیں
میںوں ایسی ای شوق ولائت آندا
آنہاں لئی بہت جن پیسے کیان دا
پیساں دی بوریاں تے ہن سب بہر گئے
جزے آئے ولائت
اوہ ولائت جو گے رہ گئے

نظماء

مردیاں نال کوئی نہ مردا تر ہبنا پیندا اے
پھٹک کے لیراں ہو جائے سید ، فیر وی سینا پیندا اے
چا کے پڑھ کھان دی بھاری ، حیون والیاں راہوں تے
حیاتی دے اس کوڑے گھٹ نوں کلیاں پینا پیندا اے

ڈکھ گھیاں نیں رومنیاں اکھیاں ول ڈب ڈب جاندا اے
آجھہ بہہ پرنس پھرے رو رو گیت سناندا اے
کوئی تے کھو لے اُس دے واگھوں ول دیاں بند کتاباں نوں
تے کوئی بینا میرے واگھوں سینے درد چھپاندا اے

مال دا خلط

رو رو کے نہ شکدے اخزو ، ڈکھ نے بو نکایا اے
او کیوں نمکاتے جس نوں موہاں مار نمکایا اے
فرودی بھروسی لاش اے اُس ، اس دھرتی دے بینے تے
جس نے اپنے ہمیں اپنے بھر نوں دفایا اے

فردیاں فردیاں نال انہاں دے ، خورے کیوں میں بہگئی آں
سپاں نوں ثور کے آپن اوسے راہ دیج رو گئی آں
پھشاں نے ادھی سویا کیجا ، پھیاں ہڈرو ہڈرو ہویاں
اللہ ای جانے ایساں شاں خورے کیوں سہہ گئی آں

نگیاں دے ہمیں وڈے فردے اہیو بیت پرانی سی
لکے وڈے تر گئے سارے پچھے جان نمائی سی
غماس دی ہمیں چ رلڈی بھراں انہاں دیا قبراس تے
کوئی ہانی کوئی وڈے لکے کنیاں تے ہمیہ جوانی سی

اوہ سکین شریف نمازی لوکی دین گواہی
ایوہ جنے ہندے توں رومنی سارنی عمر خدائی
موت دا دن مقرر ہویا اپنے اپنے ولے
ہر کسی نے راجنا اے جھٹ کے ایسے سب ملے
کوئی اگے کوئی پچھے اپنی اپنی واری
ہر کوئی ٹر جائے گا آخر چھوڑ کے دنیا پیاری
اساں توں اوہ چنگی مجبورے سکنی ہتھی کھا کے
پڑھکنھ تے ہر دو بے توں اپنے ہنے لائے
اک دو بے دا ذکر کھسی اوہ بہہ کے کول ونڈاندے
مرے جنے پر دلیں ایج کلیاں اقرو دنت وکاندے

مame عزیز الرحمن دی وفات تے خط

آپا ہی میریئے ترے ذکھتے میں دی نیر بہاؤں
ذور گھروں پر دلیں ایج بہہ کے گھلیاں میں ٹرلاواں
اپنے بچیاں دا بیارا ٹھیک تیرے سر دا تاج
میری ماں دا ٹکا بھائی میرا بیارا ماواں
چپ چپتا ریبا حیات تے ریبا چپ حقیقت
ہالیں تے ہی لوز آنہاں دی کینڈی تاول کھنچی
کدیں تے او اپنے قاسم دی جیچ پڑھا کے جاندا
آنکی دیر اصریکہ توں اوہدا ذکر دی آجاندا
ایہہ خوشیاں دیکے گا ادا ، ایہہ نہ کی وجہ خوشیاں
ڈھل سکھیاں خلی پٹا رہ گیا واگنگ غربیاں
آنکی دے وچھوڑے داغم کدی تھی اوہ بھلیا
صبر دا پر کوئی انت نہیں سی اک اقرو نہ ڈلیا
اندرو اندر ٹھردا رہیا مشھ کلیجے پیندی
لگا نوتا پٹیا جائے اوہ جا نیر خلی رہندی

انج کیوں ہوندا اے!

یکا دوا انگ کل ہر پاسے روندا اے
الله میاں دس میتوں انج کیوں ہوندا اے
وتے مید تے کچھ لوکی خوشیاں مانندے نہیں
کچھ لوکاں دے پر کشمئے ڈھبہ جاندے نہیں
اک لئی رحمت اے تے دوچھے لئی حذاب اے
نہ دستے ہے کر مید فیر دعا کراندے نہیں
ہر واری کیوں میرا کھنڈ یا چندا اے
الله میاں دس میتوں انج کیوں ہوندا اے
وں رتے کیوں لختے ایں آپنا بولی اے
بیلدے نہیں لوکی جیوں بولی نہیں گولی اے
اک دوچھے دا ڈکھ سکھ آنھاں کی وڈھنا
اکھر نہیں جیوں کے قبضے جا کے کھوئی اے
ہمدا اے گھٹ بندہ بہتا یا روندا اے
الله میاں دس میتوں انج کیوں ہوندا اے

لئے تے کمزور نوں ہی ڈاہڈا بیٹا ماردا
بندے نوں ہی ہر تھاں بنده بیٹا ماردا
کے نوں ہی نہیں سوچ نہکھ نوں مٹان دی
رجاہ ہی دوجیاں نوں نہکھا بیٹا ماردا
ہر کوئی دوچھے لئی کندے بیٹا بوندا اے
الله میاں دس میتوں انج کیوں ہوندا اے
کوئی دے اندر کتا ڈسک کھاندا اے
نہکھی دے اندر اک نہکھا مر جاندا اے
بلی جو امیر دی اے قیسہ پئی کھاندی اے
گھر چ غریباں دے چلنا نہج جاندا اے
بنده تیرا رات نوں نہکھا سو جاندا اے
الله میاں دس میتوں انج کیوں ہوندا اے

W
W
W
P
A
K
S
O
C
I
E
T
Y
-
C
O
M

ہر دڑا نکا پیا بھر کاں ماردا
 کار والا فرویاں نوں سڑکاں تے ماردا
 ہر بندہ چاقو چھری گن لئی پھردا
 کی جنی گل تے ہے ذمہ پیا پھاڑدا

سماں کوئی شکھ والا کے نوں نہ آندا اے
 اللہ میاں دس مینوں انچ کیوں ہوندا اے
 کئے بھاں کوئی مینوں جا نہیں ملدی
 کس نوں سناداں جا کے گل میں دل دی
 ہر کوئی اتھے پلے گواچے واگوں پھردا
 سر نوں چھپاں لئی نہیں جے جاہ ملدی

اے لئی احمد ہر دلے رومنا اے
 اللہ میاں دس مینوں انچ کیوں ہوندا اے

وٹ ایبہ ولاد کئے کیوں پائی اے
 کیوں ہویا دشمن بھائی دا ہی بھائی اے
 وکھو وکھ کر کے مسیحان وٹ لیاں نیں
 ملاں نے ملاں پچھے ڈاگ کیوں چائی اے

راتیں ایبہ سوق سوق احمد نہ سوندا اے
 اللہ میاں دس مینوں انچ کیوں ہوندا اے

گرجیاں دے دعچ ہتھ بنے مر جاندے نیں
 مندر اس مسیحان دعچ گولیاں دی کھاندے نیں
 کوئی امام باڑہ گردوارہوی نہیں پیجا
 مور سائکل آ کے نمازوی شکن جاندے نیں

تیرے ہر گمراہ چوں لبو کیوں چوندا اے
 اللہ میاں دس مینوں انچ کیوں ہوندا اے

اوویلا یاد آندا اے

اکھاں ملدیاں ملدیاں انھدے سان
کدی روندے تے کدی ہسدے سان
ماں زورا زوری تو اندری سی
ستھا نم نم وزری جاندی سی
پاؤ پچھے بنا کے سینے ہال
گھٹ گھٹ شھیاں پاندی سی
دیکی سمجھی دی پوری گھٹ کے
بھیسیں اپنے فیر کھلاندی سی
دل نوں بڑا ترپاندا اے
اوہ ویلا چد یاد آندا اے

سکولے چہ جان لگ پئے
ہر پاسوں ماراں کھان لگ پئے
روندے روندے جانے سان
تھکے ملے آندے سان
کمر آندیاں ٹھو بنا دیدی
کوئی بیکا ماں چوا دیدی
دن لئگ گئے اوہ ہوا بن کے
دکھی دل دی اوہ صدا بن کے
خورے ائمہ کیوں رو پندا اے
اوہ ویلا چد یاد آندا اے

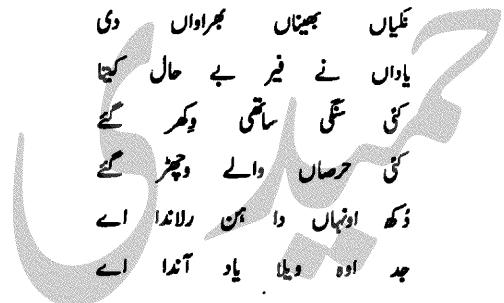
جدوں تموزی ہوش مندی آئی
کجھ ماسہ جنی ٹھکنندی آئی
اک بھیڑے دشنا حاسم پاروں
انچ روزی دے وج تھی آئی
گمردوں فیر بے کمر ہو گئے
لگے بوٹے بے جڑ ہو گئے

چجزی اولاد اتھے جوان ہوئی
اوہ ساڑے توں انجان ہوئی
نہ اگے دی نہ پچھے دی
پر دیاں ووچ گناہ ہوئی
ایہہ کہانی اس دن کہ جائے گی
ساڑے ساہ دی جد شام ہوئی
ول لوہ لوہ ہو چاندا اے
جد اوہ ویلا یاد آندا اے
میوں بڑا ای ترپاندا اے
جد اوہ ویلا یاد آندا اے

اپنے فرتوں جے مجبور ہویا
اپنے بھین بھراں توں ڈور ہویا
دل سوچ سوچ ٹرلائنا اے
جد اوہ ویلا یاد آندا اے

پولیس نے مala مال کیجا
پ اندرول بھیڑا حال کیجا
لکیاں بھیڑا بھراواں دی
یاداں نے فیر بے حال کیجا
کئی سچی ساتھی وکھر سکے
کئی حرصاں والے وچھر گئے
ذکھ اونھاں وا ہن رلاندا اے
جد اوہ ویلا یاد آندا اے

کئے درھے ہن جیاں کے
انہاں لیراں نوں کئی سیاں گے

پچپ چاپ ٹر گئے!

ہس کھینڈ کے دیلا ٹکاؤن والے
پچپ چاپ نئے مونہہ موڑ فر گئے
جزیرے دکھان سکھاں دے سن ساتھے
اج ہتھی دی چادر اودہ اوڑھ فر گئے

حشر نکل نہ اودہ ہن اکھ کھولن
بیٹھی نیندے اودہ تے سون فر گئے
بچھنی آنہاں دی جان جھیلیاں توں
جبوئی دنیا توں پچے جہاں فر گئے
جان والے تے ہوئے سکھی سیاپیاں توں
بندے رب دے جا رب نوں مل گئے
سماں پرانے پھٹ نہ مولے سن
پنجے موت دے ہجد نوں فیر جمل گئے

نہ نکلے گا درد وچوڑیاں دا
ماپے بھین بھرا تے یار جھڈ گئے
ساری حیاتی جہاں لئی جان ماری
بیوی پچے تے گمراہ یار جھڈ گئے

کی ٹھنڈی نہیں جان والیاں دی
گھائٹے عراں لئی اودہ پا گئے نیں
ہسداں ہسداں تے فر گئے اودہ آپوں
گل عراں دا روتا سانوں لا گئے نیں

ڈکھ بھلدا نہیں ھینہ جواناں دا
سمیل جواد تے ویر جو پیارے سن
کے سر دا سی اودہ تاج احمد
اپنے پھیاں لئی واحد ہمارے سن

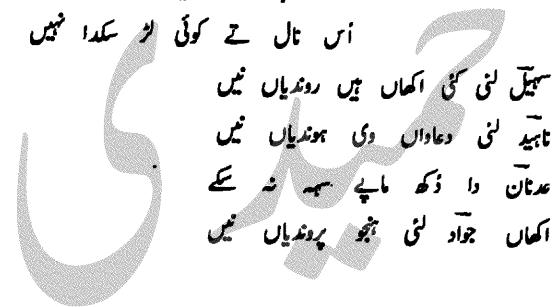
اکھاں چاں نے نیہاں ہلا دتیاں
ڈر پے گیا کوٹھہ ڈھن دا ہن
بہہ پولیس کر دعا آجہہ
نمٹ دئے رب ذکھ سکن دا ہن

کی سکھیا پوریاں توں ایہہ بھج نہ آئی
ہر دیاڑہ سال بہاہ ساری عمر لکھائی
جہاں لئی پولیس سمیرے ہوئے اچ ہرجائی
کیوں میں عمر گنوائی اتھہ ایہہ بھج نہ آئی

جام صبر دا پی کے ہوئے صابر
سوائے صبر دے کوئی وی چارہ نہ سی
تینیں اکھ دا سرمہ بیانی بھردے
تینیوں ودھ ہور کوئی بیانا نہ سی

اللہ صبر دی ہمت دئے سب نوں
بندہ ہور تے کچھ کر سکدا نہیں
موت ڈاہٹی اے دنیا دی ہر شے توں
اس نال تے کوئی لا سکدا نہیں

ستیل لئی کئی اکھاں ہیں رومنیاں نیں
تائید لئی دعاواں وی ہوندیاں نیں
عدنان دا ذکھ مانپے سہہ شکے
اکھاں جواد لئی ہنچو پورندیاں نیں

ترکی دے ووجہ الی ڈین

نس کے جس گری توں سی انگلیند جان چھپائی
اُس توں ووچہ ترکی دی گری ووجہ جان پھسائی
کمرے دے ووجہ اپنی گری جان لباں تے آئی
تن پونٹ روز دے اے سی کھائے فیر ہوش جا آئی
وکیہ کے قیمت چیزاں دی میں پہلے تے گھبرا
لکھاں "لیریاں" دا کھانا کھا کے اپنا خون سکایا
جہ دی پونٹ تزوایے اونہاں بوجما بر چکایا
چالی ہینی ووجہ دی لکھ "لیرے" سن کے سر چکرایا
ترکی توں اللہ نے سوہنا ملک بنایا
پہاڑ سمندر جھیلاں جھریلاں نال انہوں سجايا
بر حتم دے پھل دا نوتا کثرت نال اگایا
سوہنیاں صورتاں والے لوک ، خوش اخلاق بنایا

سانوں وی ہالی ڈین ماناں دا شوق چلایا
دو ویکاں لئی ترکی دا فیر اسماں نکت کٹایا
ہر پاسے وکیہ گوریاں توں امجد سر چکرایا
اپنے جیا کوئی دیکی بندہ کھرے نظر نہ آیا
ڈالمن انیر پورٹ تے انجیٹ کھلوتے پائے
اپنے اپنے بندے پھر بیاں تے بھائے
تھکھے چار چھاڑ دے ، توں ہور انہاں لائے
جنتے جنتے لوگاں جانا اوتحے جا پہنچائے
ہوٹل سی بڑا وڈھا پر کمرے پھوٹے پھوٹے
ہندے کریاں ووجہ پھردے پھر موٹے موٹے
دو دن دا سی جگ راتا جسم سی ٹوٹے ٹوٹے
ہوش نہ آئی بارہ نئے گئے سانوں سوتے سوتے

انہاں دنماں ہر شے دا دوہرا مٹل ہو جاندا اے
پاہروں آئے لوگاں دا کسیہ خالی ہو جاندا اے
بانہبہ پھر کے گاہکاں دی اندر کمی لے جاندا اے
ترکی سال پورے دی اکو دن کمالی کر جاندا اے
اک دن اسی دی کچا پا کے پیٹھے سندھ کنارے
جے کبھے گورے گورے جسمان دے لٹکارے
لوشن ملے بغیر بن گئی ذہپ نری الگارے
نو ہے لال تے رج گئے ساؤھیے گڈے گلے سارے
ڈھپاں دے ساں پبلے سڑے ایہہ عقل نہ آئی
کمرک کمرک کے پنڈا رج گیا راتمی بیند آئی
فیر تے جتھے ویکھی چھاں جا چاہر اوتحے ڈھالی
ترکی ملک سوہنا احمد پر ووچ پ راس نہ آئی

ماہیئہ

گاؤں رولا پلا ای
ساوا جہاز دیکھاں
جہڑا دلائوں آیا ای

میں گاؤں گاؤں گی
ولائوں پڑ آسی
اوہ سہرا سجاداں گی

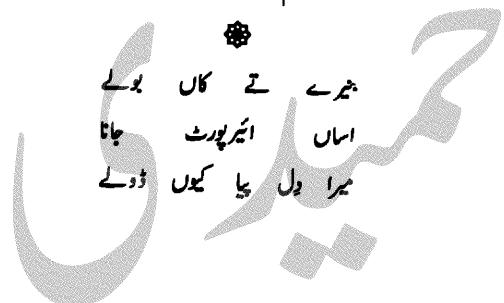
تین یاد کریدی آ
ہر غلے لفافے تے
ماں نسل پڑیدی آ

کوئی جازے اچ بہ آیا
میں اوپر را پیٹھاں
اوہ میم نوں لے آیا

کوئی تسلیاں دلائدا ریا
ماں پیٹ دیکھن چے
پت پورٹ کماندا ریا

بیرے تے کان بوئے
اساں اکیر پورٹ جانا
میرا بول پیا کیوں ڈولے

کوئی قسم گانا ای
نہ کوئی اپنا بیا
جسے وطن توں جانا ای

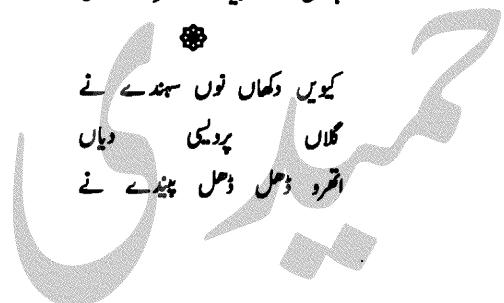
ہن رات ڈھیری آ
کوئی ڈکدا فر گیا ای
چچے مٹی دی ڈھیری آ

خنے بوئے لا دتے
پر ویاہ کے اسی
سارے رشتے گنوں پتے

اکھ اکرو دی بھر آسی
مسٹی تیل پاساں
جدول ماہیا گھر آسی

ہن آجھہ گاندا اے
دکھ پوریاں دے
رو رو کے سندا اے

کیوں دکھاں توں سہندے نے
گان پوری دیاں
اکرو ڈھل ڈھل پینیے نے

کدی دڑے تے کدی بکے پچک لے جاندی اے
موت دی ہن کھینڈاں کھینڈاں لگ پئی اے

تیرے سون لئی چہ فٹ قھاں دی بہتی اے
خدرے کیوں میلاں بکھ نالی جانداں ایں

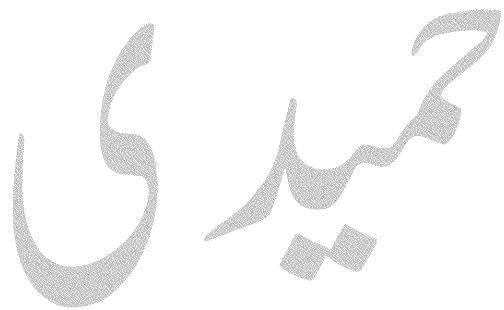
آلیں توڑیں ساؤی روپیہ کیوں نہیں نہیں
گھند گھند کر کے پئے کھوہ پی گئے آں

اُس دے افڑہ کیوں انکھوں نک جاون
جنہیں اپنے میسیں بنکا دیر جا دینا

اُس ماں کو لوں مجھو درد کی ہوندا اے
جس دے وہڑوں پھٹ دی نمیں مجھی چائے

بیت

ترخے نکا کے کوئے چڑھ کے پڑھ کے دھیاں بُر
ماں یو رہواں تکدے گُر گئے پر ایہ دلائت نہ مٹھا

بِرْجَھ ڈے لوک مناون تے میں رومندا جاؤاں
بِرْجَھ میا سال جیاتی دا ، میں بُر گھ وی نہ کھا

ساه دی آری ہولے ہولے دُڑدی جائے
خورے ایہ ٹکہ ہن کہ تکھ کھلووے گا

پیٹ دی بُر گھ تے ہتھے آکے تک گئی اے
پر روح دی بُر گھ تے مردے چاندے آں

دلس تے مارپے تھڈے ، اج پچے ساونوں بھڈ کے
خورے ہالیں ساڑھے نال ہر کی کی ہونا اے

تو کی جانے یو تے یو دے لاؤاں نوں
بُر گرا تیرے جم توں پہلاں جگ توں زس بیٹھا

اُبڑ کے جا بیٹھی جد مان بُر گھ کے دیاں کول
بھابھیاں بُر گراں رل مل گھر چہ پہنڈی پا دیتی

تل تے ڈاکے دیاں خبریں ہن اُنج پڑھدے آں
بیوین کی انگریزی فلم دی کہانی ہو دے

ہن تے ہر قھاں لبو بیٹا چودے پر اکھ نہ مجھکے
پہلے ہاں اک قتل تے اسماں نُوبا ہو جاندا ہی

ٹھ سالاں لئی روزی کمان آئے ساں
چالکی ورسے تک گئے ہالیں بُر گھ نہ بیٹھی

شتمی اکھاں والی کڑ کڑ اکھاں پہنیدی اے
جد توں مٹھن لے کے گھر وچ بہہ گیا وال

خورے کیوں بخابی بولدیاں دیکھ کے میتوں
بخاب دے شئے لوگی دندیاں کڑ کے ہڈے نہیں

وساں پوٹھاں دی بوری تے ای ڈیگ پائے
دل پوٹھ دا پیڑا متر گلیاں بہہ کے کھائے

ماں یوں توں بھپ بھپ کے اکھ مٹکا ہوندا سی
اٹرنیٹ ، موبائل نے سب اکھاں سوکھیاں کر دیتاں

کی بیجن دا بستہ کھس کے اس توں گھر بھا دا
انہی دی لئی کالج لئی سفارشان پا لھدا اے

گیت

لکن دن جدائیاں والے خون براٹک جاندا اے
جس ساہ ساہ تے ناں کی اُس دا وہ ساہ وی ملک جاندالاے
ساہوں دا ڈھنگ پٹا دے رہا تیرا کی جانا
میخون اُک واہی یار ملا دے رہا تیرا کی، جانا
تینا پیار دی ویڑی اے پیارنوں تک سکھاؤندی نہ
ذور کرے ابھے یاراں نوں تے فیرا بھے یار ملاوئندی نہ
میخون میرا یار ملا دے رہا تیرا کی جانا
میخون اُک واری یار ملا دے رہا تیرا کی جانا
میخون اس دی دید کرا دے رب تیرا کی جانا

میخون اُک واری یار ملا دے رہا تیرا کی جانا
میخون اس دی دید کرا دے رہا تیرا کی جانا
اس دے پانچوں ولپنجوں لگدا راتاں نیز بہاوائیں میں
یاد طلن دے دن آئندے نے خندیاں بھردا ہاہوائیں میں
میخون اس دے کول دھما دے رہا تیرا کی جانا
میخون اُک واری یار ملا دے رہا تیرا کی جانا
اُس دا سوہنا تکھو و مکھن لئی ترسن بھریاں اکھیاں نیں
رات دھڑی اُس دی بادیں بر سر بھریاں اکھیاں نیں
بیری اکھاں وچ خندتوں پاؤ دے رہا تیرا کی جانا
میخون اُک واری یار ملا دے رہا تیرا کی جانا

سافوں اک واری ازماںدا توں
ساؤئے نال پیار ہے پاندا توں
انج زس کے بے نہ جاندا توں
جو دل وچ سی کہہ جاندا توں

سافوں قول تھرا ہرجاںدی
بن دل تھرا دیوانہ سی

ؒ پیار کرن والے ملدے نہیں
دل دار مرن والے ملدے نہیں
لوکی لارے لا کے گر جانے
ؒ ہات کرن والے ملدے نہیں
مرے ؒ دا ایہ پیاںدی
بن دل تھرا دیوانہ سی

بھاولیں کھونجے وچ توں لا دیدا
ایہہ نکا جیا نہ رانہ سی
جے کروا قول توں اس نوں ای
ایہہ دل تھرا دیوانہ سی

امیں وچھرے انھیاں ڈاراں توں
اسماں ڈور ہوئے ساں پیاراں توں
امیں ڈوکے کھادے یاراں توں
امیں ڈردے نہ سی ماراں توں

ایہہ دل سب توں پیاںدی
بن دل تھرا دیوانہ سی

وہاں دے کوئی پھٹ نہ سبے
کہ تک کوئی کلیاں جیوے
کرچی کرچی وانگ میں ونگاں
رب توں خبر میں تیری منگاں

جاگ گزاراں لیاں راتاں
ثر گھیوں دے کے درد سوغاتاں

لیاں تھریاں راتاں
اوہ عشق دی گھاتاں
اج دی گوئجن کتباں
تیری جھوٹیاں باتاں

ثر گھیوں دے کے درد سوغاتاں
گین گین تارے گزرن راتاں

رُکن ٹھو بن بن تارے
کلیاں چڑڑی چیکاں مارے
یاداں تیریاں کیتا جھلیاں
پوواں سہن نہ ہون کلیاں
جم جم برک اکھ برساتاں
ثر گھیوں دے کے درد سوغاتاں

جھلے ہو گئے کر کر زاری
کیوں نہ نصی تیکھوں یاری
شندی جائے نہر جیاتی
نہ کوئی نصی نہ کوئی ساتھی
کدی نہ بھلیاں تیریاں باتاں
ثر گھیوں دے کے درد سوغاتاں

اُفت وہ چنگیاڑہ

سے پا ہور پوادرہ

سوہ نہ دل دی پھولان

میں کجھ نہ بولاں

مار کے طعنے ٹوکاں

محکم کجا اے لوکاں

اپنا موبہ نہ کھولان

میں کجھ نہ بولاں

زل گئی جدڑی میری

ایہ رخ کی تیری

کلخ کلیاں دے روائان

میں کجھ نہ بولاں

ذکر بولاں دے پھولان

میں کلیاں بہہ کے بولاں

میں کجھ نہ بولاں

عشق نشے وچ ڈولان

اکیاں مت نہ کھولان

میں کجھ نہ بولاں

جاگ بیتے نے
سوہنے سخنے ملے

ڈرداں اکھ نہ کھولان

میں کجھ نہ بولاں

گست پرست وہ گا کے
فرمکھوں اکھ بیچا کے

موبہ نہجواں نال دھو لام

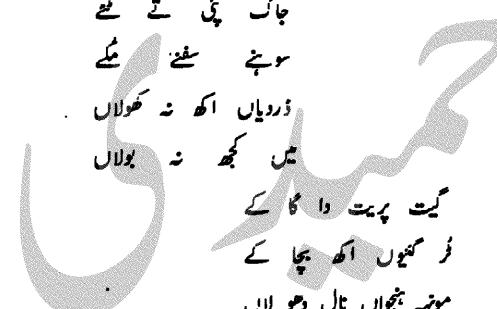
میں کجھ نہ بولاں

دل وچ یار بنا کے

بہہ گئی جندا لا کے

کندی نہ جندت کھولان

میں کجھ نہ بولاں

توں گل کریں محل جہزادے نئیں
تے بھنورے سجدے کردے نئیں
تو مسین تے موئی ڈعلدے نئیں
اک جنک تے عاشق مردے نئیں

اساں پیار دا رہبڑ پا بیٹھے
کیوں عشق تیرے نال لا بیٹھے
اساں چاندی رنگ تے ڈھل گئے آں
اکس اپنا آپ دی محل گئے آں
اساں تاریاں درگے موئی ساں
بن ڈزے خاک چہ زل گئے آں
کس گل تے دھوکہ کھا بیٹھے
کیوں عشق تیرے نال لا بیٹھے

●
ایں پیار تیرے نال پا بیٹھے
اک نظر دا دھوکہ کھا بیٹھے
اس ول دی سانجھ سجنوا بیٹھے
ساری عمر دا روٹا پا بیٹھے
تیری اکھیاں چک شراہدہ سی
تیرے مکھ دا خاص نظارہ سی
تیری ڈلف سکھلی تے شام ہوئی
تیرا قد دی نور متارہ سی
ایہہ دیکھ کے ہوش گنو بیٹھے
کیوں عشق تیرے نال لا بیٹھے

جے ایس گھر میں کھلا ہوندا
سماں سکھ داتے بھروسے
ایہہ فٹ پال دی ٹھیمنڈ ہوندی
نہ خشدیاں ہاہوں بھروسے
ہوتا سی خوشحال گھرانہ
انج نمکھے نہ مردے
مینوں بیچ سکولے دونوں
رج کے موجاں کردے
گری دے وچ لاندے کچے
ڈھپاں جا نہ سڑوسے
پالے وچ لاندے بیڑ
پھر چ سب نہ وڑوے
کھان نوں وی فرکلا ملدا
ہر یوئی تے نہ لڑوے
اوکے دن تے اگے نیں
ٹھی ہن ای کیوں او ڈردے
اس جگل چ اکتے نہیں آں
کئی ٹلو اسماں بنے جو۔۔۔
مرزاں کنڈے پیدا ہوندے
تے مرزاں تے ہی مردے

حہندی

ظریفانہ

W
W
W

P
A

K
S
O
C
I
E
T
Y

-
C
O
M

میں تے بھیجا ہی اُس دا نیم یارو
خورے کیوں نہ گئی اے اوه نیم یارو

نیلا آتوں محل اُس نے سکلے دے
تے کئی واری ہویا اے سیم یارو

اکھاں چک کے دیکھیا جاندا نہیں
جہ توں ہاری اے عشق دی سیم یارو

لے لئی رشت اُس نذرانہ بھج کے
نه آیا ذرا وی اوہبؤں شیم یارو

کر کے دیاہ کمپیڈاواں گے پچے ای
ہن جین دا بس ایبو انگ یارو

جس دیاں ڈھاں پا بیٹھی
دوبے نال لارے لا بیٹھی
چوتھے نال اکھاں لا بیٹھی
جھیوں توں مہدری پا بیٹھی
ول انہاں دے ترقا بیٹھی
مرے نال وی پونگاں پا بیٹھی
اچانے چہ دوکہ کھا بیٹھی
سارے ای پیچی اڑ گئے سن
کوئی کھنی کھن آیا ہی
اوہ وی بہانے لپدا ہی
اس توں لیگل کر بیٹھی

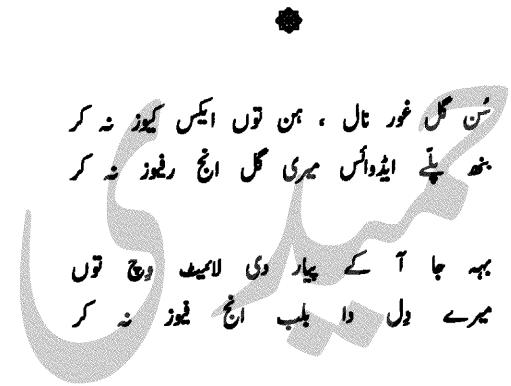
کے نہیں آں رہا اک دن ہال تیرے
اپنے کرکٹر نوں توں انج روز نہ کر

نوں سونے لوکی ویکھاں ہال تیرے
گوریاں واگوں یاراں نوں تو بخوز نہ کر

گڑ جھنک نوں تو کدی نہیں کری دا
اتھد دے یوں نوں انج روزو نہ کر

ڈاکٹر پتوا

جیوے میرا ڈاکٹر پتو جوڑی ہزار دی دیاڑی ہتائے
یوں نے کوشا وچ پڑھایا ہن ایہہ ساری کسراں مکائے
آتا بھرے کپھول کھلائے ، یا پانی والے بیکھ لائے
حق اولاد دا پورا کر کے مینوں لکھاں وچ کھدائے

سُن گل غور ہال ، ہن توں ایکس کیوڑ نہ کر
بند ہنے ایشاؤس میری گل انج روزو نہ کر
بہہ جا آ کے بیار دی لائید وچ توں
میرے دل دا ٹلب انج روزو نہ کر

خیا سادے ای پر دیری گڑ دی آن
پر مفت بھی وچ انج یار یوز نہ کر

یار یاراں دے کم سدا آدمیے نہیں
پہلے یوز تے فیر ایجذ نہ کر

نہ مشاعریاں دی پختے بہتات ہوندی
 نہ تیرے ہال ساؤی ملاقات ہوندی
 کچھ جلے انخ دے ہونے نیں
 جویں کے دی شاہی برات ہوندی
 تے کسی جگہ انخ جاپا اے
 جویں بھر دی کالی رات ہوندی
 ایبہ برکتاں نے ہیر دگاری دیاں
 ہر پختے مشاعرے دی رات ہوندی
 گھل کر دی اے ہن گھر والی دی
 اُس ہال بے گھٹ ملاقات ہوندی
 ہور نہیں چلے گا اُس کہہ دتا
 گھر آندیاں کیوں ادمی رات ہوندی
 کرے کی احمد جد توں شاعر ہویا
 اُس تھیں ہور نہ کوئی گل بات ہوندی

ٹھی کی آئے بے بھار آ گئی
 بھار تے اک ہور بھار آ گئی
 ہلک دل دی گل دی کھتی نہ
 ہے ہجتم دی لکار آ گئی

آئی آئی کروے چے جا چئے
 نماں اونھاں دی فیر وچکار آ گئی
 اسک چپ چاپ تھیں ویکھدے رہے
 سانوں بھیلی یاد اوہ مار آ گئی

میں!

اکھاں بند کر کے چد سوچتا وال سچے ساں میں کھتے آگیا وال
اک بوندی اوقات بیری بن اشرف دنیا تے چا گیا وال
نہ ڈھنڈ رجدا نہ دل بھرا مگ کس کے ای میں کھا گیا وال
امیر ہوئیاں یا فقیر ہوئیاں جو وی ملیا کھیے پا گیا وال

وہیا!

بل جائے حکومت وی کری فیر اُس تے بہوں یا نہ بہوں
میں دلن ہوواں یا ہابر ہوواں میں اونچے رہوواں یا اونچے رہوواں
لوگی آپ مرن یا بیرے بھین میں کسی نوں کھوواں یا نہ کھوواں
میں تے خزانہ خالی کر جانا پاویں اندر رہوواں ہابر رہوواں

تھیں ڈیکھیاں سارا دن کڑا
کجھ دی لئی تے بہ جاندی

ترے ڈلے بھلاں نوں مخن لہیدے
توں منہبیں کجھ تے کہہ جاندی
اکی تیرے لئی منور ہے
تے کجھ تے مگ نوں سہہ جاندی

سانوں دیکھ کے اللہ جانے کیوں
تیرے تھے گھوری پے جاندی

بے ہوں تھیں مخور نہ سی
فیر اکل ای ساںوں کہہ جاندی

کن وچ ٹوئی ، دھاں دی جوزی ، کالی گل لوا دتی
بڑے بیو نوں ہرماں نے جوان بڑی دیاہ دتی

گمرا وچ روز دی بچ بچ تھی بے بے مرن توں بعد
پچھاں توں ہویاں کھلیاں سوجاں ، بیو دی جان بھسا دتی

بی پی دا پھانا روگی آتوں شوگر کم دکھایا
جوانی موڑ گولی کھا کے اپنی جان گنا دتی

ساری جیاتی کر ہر دوڑی جس ہینی پنی جوڑ بچائی
دھیاں ہرماں تے بیوی نے اپنے کھے پا دتی

کر اللہ اللہ بڑھا ہو کے ، دوچا دیاہ نہ کریں
لاج رکھیں جیاتی احمد رب شھاں توں دوھا دتی

جد اودہ ملیا تے دی گنڈ اپریشن نہ سی
وچھڑن دیلے دی تے کوئی ڈھپریشن نہ سی

بینیٹ نہ کھاندا تے اودہ کی کردا
اں دچارے دی کوئی آکو ڈھن نہ سی

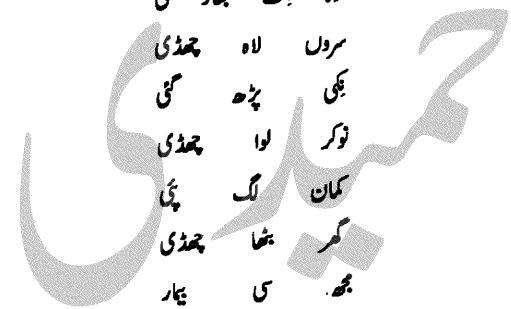
لاڈاں وچ سی ہویا جوان گھبڑو
چچی توں ودھ اوڈی انجکشن نہ سی

گل گل تے سی ہتھیں پے چاندا
رتی ہبر دی سول لائیز ایشن نہ سی

ہن منہہ پچا پھرے لوکاں توں
انہوں ایہہ ایکس پیک ایشن نہ سی

کما جلیلیاں ای
شوگر و دھا جھڈی
کمانی پتھر دی
پڑاں مکا جھڈی
اُس حیاتی لائی
انہاں پلاں چہ لا جھڈی
پڑ دیاہ کے
برادری نکا جھڈی
مرچاں دکھا کے
گواٹن نا جھڈی
گلی دے مکاناں نوں
سلن لوا جھڈی
گلی جنی گل سی
کہانی بنا جھڈی
اچھہ گمراہ دی گل
لوکاں نا جھڈی

دی دیاہ جھڈی
پک لاه جھڈی
دُڑی پڑھ نہ سکی
پتھر دیاہ جھڈی
اوہ اک بھار سی
سرود لاه جھڈی
کوئی پڑھ گئی
نُکر لوا جھڈی
کمان اگ پتھر
گمراہ مخا جھڈی
مجھ سی بھار
قصائی ڈھاہ جھڈی
شہر دے لوکاں
مل کے کما جھڈی
جو ادھار بتا
پاری گتوں جھڈی

سافون پہ اے تھاڑے بینے چو پال گھڈاں پائیاں
جد توں انہاں عرباں نوں خل چو چپڑا مال آیا

ایہ کھیڑ اے ساری ڈاہنے دی جس دا ستان دیاں سو
مونبہ گھٹ کے دنیا پی ہیکھے نہ بولن دا کے خیال آیا

ہن مرن گئے تھاڑے پت وی ، اپیاں گولیاں اگاں توں
فالمو جے کر تھاںوں نہ لوگاں دی موت تے ملال آیا

بانہہ سرتے رکھ کے روڈ گے ہر روز دی "فریڈنلی فائیر" توں
جد اپنی لائی اگ تو سزا گھر ٹوئی، جیک تے پال آیا

نہ مان کرو اس طاقت تے جھوی اللہ تھاںوں دلی اے
فرعون لنی موئی جم چپڑا جد وی اس نوں جلال آیا

فیلانا پٹ پٹ مر گئی ساری نہ تھاںوں کجھ خیال آیا
اک نئی قیامت لے کے ہن بیش جیا دجال آیا

اوہ تے ہی وڈا نومز ، اس گیدڑ کوںوں پچھو
اس دی اکھ چہ کیوں کے پلیت شے دا بال آیا

اپنے گھر دی بھندی رولا نہ چائے ہن سنجھاں
منعت بری چ کے دے گھر اگ لان دا کیوں خیال آیا

ساری حیاتی نہ لک کے تھاڑا دل نہ بھریا
باہر نکلیا جے وڈا لئن تے ایہ بکا اس دے نال آیا

جے جوائی نوں بخاندا کول نائیاں دے
نہ اوہ وحیلا نہ توں پیزار ہوندا

تیزی نازک پر سینڈل سی اوپری بھاری
پبلے سوچدا ، نہ بازار خوار ہوندا

واہ واہ نہ کر دے تیریاں غزالاں تے
نہ اج شاعری دا بخار ہوندا

قدر کروا سائی مے جے پیار دی توں
اتجد بالیں وی ترا جاں ثار ہوندا

کوئی سوچاں مستیاں وچ سرشار ہوندا
کوئی روگِ آلفت وچ بیمار ہوندا
کوئی اپنا بیوی توں بیزار ہوندا
کوئی دوچے دیاہ دا طلبگار ہوندا

اک پٹ رکھ داڑھی مت بیٹھا
دوجا لوقران دا سردار ہوندا

نہ پھردا کچھاں لا گوریاں نوں توں
تمرا فرائی چکن دا کاروبار ہوندا

پاک سوسائٹی ڈاٹ کام کی پیش

یہ شمارہ پاک سوسائٹی ڈاٹ کام نے پیش کیا ہے

ہم خاص کیوں بھیجیں:-

- ❖ ہر ای بک کا ڈائریکٹ اور رٹیوم ابل انک
- ❖ ڈاؤنلوڈنگ سے پہلے ای بک کا پرنٹ پر یو یو ہر پوسٹ کے ساتھ
- ❖ پہلے سے موجود مواد کی چینگ اور اچھے پرنٹ کے ساتھ تبدیلی
- ❖ مشہور مصنفین کی کتب کی تکمیل ریٹچ
- ❖ ہر کتاب کا الگ سیشن
- ❖ ویب سائٹ کی آسان براؤسنگ
- ❖ سائٹ پر کوئی بھی انک ڈیڈ نہیں
- ❖ ہائی کوالٹی پی ڈی ایف فائلز
- ❖ ہر ای بک آن لائن پڑھنے کی سہولت
- ❖ ماہانہ ڈا ججست کی تین مختلف سائزوں میں اپلوڈنگ پریم کوالٹی، نارمل کوالٹی، کپریسٹ کوالٹی
- ❖ عمران سیریز از مظہر کلیم اور ابنِ صفیٰ کی تکمیل ریٹچ
- ❖ ایڈ فری لنس، لنس کوییے کمانے کے لئے شرنک نہیں کیا جاتا

We Are Anti Waiting WebSite

واحد و بیب سائٹ جہاں ہر کتاب ثورنٹ سے بھی ڈاؤنلوڈ کی جاسکتی ہے

➡ ڈاؤنلوڈنگ کے بعد پوسٹ پر تبصرہ ضرور کریں

➡ ڈاؤنلوڈنگ کے لئے کہیں اور جانے کی ضرورت نہیں ہماری سائٹ پر آئیں اور ایک ملک سے کتاب ڈاؤنلوڈ کریں

اپنے دوست احباب کو ویب سائٹ کا انک دیکر متعارف کرائیں

WWW.PAKSOCIETY.COM

Online Library For Pakistan

Like us on
Facebook

fb.com/paksociety

twitter.com/paksociety1

جہ مسے اپنے پیے تے اوہ لُن جَا
نہ ذرا وی اوہ شرمایا تے میں ہمدا رہیا

بھلا ہو دے جہاں دوکے دے کے مینوں
جیں دا ذہنگ سکھایا تے میں ہمدا رہیا

لوگاں کولوں رکھے کچ کے پھٹ دلائے
تے اپنا آپ بھلایا تے میں ہمدا رہیا

کی کدی نہ آئی ہور ووحدا گیا
ہتناں پیار لایا تے میں ہمدا رہیا

عمران نقیاب امجد انخ ای ہمے ہمے
ذکھ نوں دور نایا تے میں ہمدا رہیا

مینوں جتاں وی گپایا تے میں ہمدا رہیا
کدی نہ مُما ملایا تے میں ہمدا رہیا

اوہ اک دن لئی آئے مہان بن کے
فر پکا ڈھیا لایا تے میں ہمدا رہیا

اوہ قرٹے لے کے کھاؤن تے مینوں نچمن
کی توں دس کلایا تے میں ہمدا رہیا

پوٹس جہاں لئی آئے کمیت نت مردوري
انہاں کوں حساب دکھایا تے میں ہمدا رہیا